

DARBININKAS

Vol. LXXV, Nr. 9
Kovo - March 2, 1990

Pentkadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Sov. Tadžikistano respublikoj taip pat kilo neramumai dėl tikro ar tariamo armėnų perkildinimo į respubliką ir dėl žemo gyvenimo lygio. Gyventojai reikalauja, kad partijos vadovybė ir vyriausybė atsistatydintų. Per susidūrimus su policija žuvo 37 žmonės.

Prezidentas George Bush, nuvykęs į Kolumbiją, parsivežė susitarimą su Kolumbijos, Peru ir Bolivijos prezidentais bendradarbiauti kovoj prieš narkotikų prekybą, bet nerado pritarimo, kad JAV panaudotų karo laivyną narkotikų prekybai trukdyti.

Vakarų Vokietija priėmė papildomą 4.1 bil. dol. biudžetą Rytų Vokietijos ūkiui paremti iki abiejų Vokietijų susijungimo.

Meksika numato atnaujinti prieš beveik šimtmetį nutrauktus diplomatinius santykius su Vatikanu. Pradžiai prezidentas Carlos Salinas de Gertari paskyrė savo asmeninį atstovą prie Vatikano. Vatikanas ir dabar tebeturi savo atstovą Meksikoje, bet jis yra akredituotas ne prie Meksikos vyriausybės, bet prie Bažnyčios ir neturi diplomatinę privilegiją.

Lenkija pritaria, kad susijungusi Vokietija priklausytų NATO. Čekoslovakija savo ambasadorium Sov. S-gai paskyrė Rudolf Slansky, kurio tėvas 1952 m. buvo pašalintas iš Čekoslovakijos kom. partijos vado pareigų ir pakartas.

Sov. S-gos Aukšč. taryba dėl kilusių neramumų Tadžikistane atidėjo prezidento galių įstatymo svarstymą.

Argentina ir Britanija susitarė atnaujinti diplomatinius santykius, kurie buvo nutraukti 1982, pradėjus karą dėl Falklando salų.

Švedijos min. pirmininko Ingmar Carlsson vadovaujamas ministrų kabinetas, netekęs parlamento pasitikėjimo, atsistatydino. Jo vyriausybė siekė užšaldyti atlyginimus ir kainas.

Kinijos sudarytas komitetas Hong Kongo konstitucijai sukurti nutarė leisti Hong Konge laisvuose rinkimuose išrinkti tik vieną trečdajį jo parlamento atstovų ir sukėlė Hong Kongo gyventojų ir studentų protestus.

Namibijoj veikusį SWAPO partizanų vadas Sam Nujoma buvo išrinktas pirmuoju krašto prezidentu.

Sov. Uzbekistane taip pat vyko riaušės tarp mahometonų uzbekų ir krikščionių armėnų Samarkanda mieste. Skleidžiami atsišaukimai reikalauja išvyti rusus.

Rumunijos gynybos ministris Nicolae Militaru dėl karių reikalavimo atsistatydinti pasitraukė iš pareigų.

17 Vakarų pramoninių valstybių nutarė palengvinti modernios technologijos eksportą į Rytų Europos valstybes, bet ne į Sov. S-gą.

Pietų Korėja sutiko, kad JAV iš ten laikomų JAV 41,000 karių atitrauktų 5000.

JAV numato, susitarus su Izraeliu, pastatyti Negevo dykumoje Voice of America radijo stotį su 16 siųstuvų, kurių kiekvienas būtų, po 500 kilovatų galimumo. Iš jos būtų transliuojama į Rytų Afriką, Indiją, Sov. S-gą ir Rytų Europą.

DUOMENYS PO RINKIMŲ OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Ok. Lietuvoje vasario 24, šeštadienį, vyko rinkimai į Aukščiausią Tarybą. Rinkimai buvo demokratiški. Jų stebėti buvo atvykę daug žurnalistų, televizijos reporterių. Iš Kanados buvo nuvykę 11 kongresmanų bei senatorių. Iš Amerikos taip pat vyko keli kongresmanai, bet juos su laikė Berlyne. Iš Vilniaus paskambinus Vytautui Landsbergiui į Washingtoną, jiems buvo duota viza įvykti į Lietuvą. Ją pasiekė tik sekmadienį, dieną po rinkimų.

Vilniaus radijas vasario 25, sekmadienį, paskelbė rinkimų

duomenis. Taip pat duomenis paskelbė ir *New York Times* vasario 26, pirmadienį.

Į Aukščiausią tarnybą (į seimą), renkami 141 atstovas. Dabar išrinkta tik 90. Kiti 51 nenu rinko balsų daugumos savo apylinkėje. Pagal jų taisyklę, kandidatas turi gauti daugiau nei 50% balsų, kad jis būtų išrinktas. Jei yra keli kandidatai, tada balsai pasiskirsto, ir tada reikia rinkimus pakartoti. Kovo 10 bus antri rinkimai, tom apylinkėm, kur nėra vienas kandidatas nesurinko balsų daugumos. Rinkimai bus vykdomi 51 apylinkėje.

AUKŠČIAUSIA TARYBA PASKELBĖ NUTARIMĄ DĖL 1939 VOKIETIJOS – TSRS SUTARČIŲ LIKVIDAVIMO

Vakarų spaudos agentūros painformavo apie Lietuvos aukščiausiosios tarybos paskelbtą nutarimą dėl 1939-ųjų metų Vokietijos ir TSRS sutarčių ir jų pasekmių Lietuvai likvidavimo. Agentūros pastebi, kad turbūt neatsistiktinai Aukščiausioji Taryba nutarimą priėmė prieš Lietuvoje įvyksiančius rinkimus, kad susidarytų įspūdis, jog ir komunistų partija remia tautos reikalavimą atkurti nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Neatsižvelgdama į visuomenės nuotaikas, kompartija galėtų patirti per rinkimus smarkų pralaimėjimą. Aukščiausiosios Tarybos nutarime konstatuojama, 1940-ųjų metų liepos 14-15 dienomis per liaudies seimo rinkimus buvo pažeista Lietuvos respublikos Konstitucija, smerkiama agresija prieš Lietuvą, jos okupacija ir aneksija, — jie laikomi tarptautiniais nusikaltimais, kuriuos įvykdė stalininė TSRS, realizavusi slaptuosius susitarimus su hitlerine Vokietija.

Aukščiausioji Taryba, atsižvelgdama į tai, kad TSRS liaudies deputatų suvažiavimas šiuos susitarimus pripažino teisiškai nepagrįstais ir negaliojančiais nuo jų pasirašymo momento, siekdama likviduoti šių susitarimų pasekmes Lietuvai ir atkurti pažeistas Lietuvos valstybės ir lietuvių tautos teises, nutaria paskelbti: Pirmą, kad Lietuvos liaudies seimo 1940-ųjų metų liepos 21-os dienos Lietuvos įstojimo į TSRS deklaracija, kaip neišreiškusi lietuvių tautos valios, yra neteisėtina ir negaliojanti. Antra, pareikšti, kad TSRS 1940-ųjų metų rugpjūčio trečios dienos įstatymas dėl Lietuvos priėmimo į Tarybų Sąjungą yra neteisėtas ir Lietuvos juridiskai nesaisto. Trečia, pasiūlyti Tarybų Sąjun-

Sov. Latvijos Aukšč. taryba taip pat panaikino Latvijos seimo 1940 m. sprendimą įjungti Latviją į Sov. S-gą ir nutarė siekti Latvijos nepriklausomybės.

Sov. S-ga pradėjo atitraukti savo kariuomenę iš Čekoslovakijos ir numato šį darbą užbaigti apie 1991 m. vidurį.

17 Vakarų valstybių vadinas Paryžiaus klubas, atsižvelgdamas į Lenkijos pastangas pertvarkyti savo ūkį, išdėstė 14 metų jos 9.4 bil. dol. skolos klubui grąžinimą palankiom sąlygom.

Sąjūdis laimėjo daugumą

Iš 90 išrinktų kandidatų Sąjūdis laimėjo 72 vietas, kitos grupės laimėjo 18 vietų. Komunistų partija kaip partija laimėjo tik 7 vietas parlamente.

Išrinktieji taip pasiskirsto: 48 nepartiniai, 22 komunistai (iš jų 7 eina komunistų sąrašė, kiti eina su Sąjūdžiu), 9 demokratai, 2 krikščionys demokratai, 2 socialdemokratai.

Iš pasireiškusių vadų išrinkta: V. Landsbergis, A. Brazauskas, Ozolas.

Prūsksienė yra labai populiari visoje Sąjungoje, bet šį kartą jos apylinkėje balsai pasiskirstė tarp kitų kandidatų. Ir ji bus perbalsuota kovo 10.

Kaip rašo amerikiečių spauda, Sąjūdis naujame parlamente sudarys koalicinę vyriausybę ir kontroliuos 100 aukščiausios Tarybos vietų.

BALSAVIMAI KOMUNISTŲ PARTIJOJE

Kai Lietuvos komunistų partija atsiskyrė nuo Sovietų Sąjungos komunistų partijos, tai patys Lietuvos komunistų partijos nariai taip nubalsavo: 61% už savarankišką komunistų partiją, 19% už autonomišką, tačiau Sovietų Sąjungos sudėtyje, 12% pasisakė prieš skaldimą, 2% problemos buvo neįdomios.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas Kultūros Židinyje vasario 18 d. Svečiai, rengėjai. Iš k. v. Alksninis, P. Cizikas, J. Simutienė, Lietuvos atstovas Washingtono Stasys Lozoraitis, Jr., ir jo žmona, Lietuvos gen. konsulas A. Šimutis, New Yorko miesto tarybos narys Walter Ward, dr. Jokūbas Stukas, Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, Alfonsas Marcelynas, Peter Wytenus, Paulius Jurkus. Nuotr. L. Tamošaičio

SUDERINTAIS ŽVILGSNIAIS Į NEPRIKLAUSOMYBĘ

— XXII politinių studijų savaitgalis Los Angeles, Calif. —

Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje sausio 27-28 Lietuvos Fronto Bičiulių iniciatyva (ansamblio pirm. Birutė Varnienė) buvo suorganizuotas XXII politinių studijų savaitgalis. Organizacinį komitetą sudarė prie įvairių organizacijų priklausą asmenys, pirmininkaujant dr. Zigmui Brinkniui.

Pradėdamas studijų programą, pirmininkas pastebėjo, kad iki šiol studijos lietuviams buvo keturis pagrindinius rūpesčius — pasaulio viešojoje opinijoje išlaikyti gyvą Lietuvos bylą, laimėti Vakarų demokratijų palankumą ir talką Baltijos valstybėms atgauti laisvę, tobuliau suorganizuoti laisvinimo aparatą ir į laisvinimo veiklą įtraukti jaunąją kartą.

Maskvai įklimpus į sunkiai išbrendamą ekonominės ir politi-

nės katastrofos liūną, perspektyvos Lietuvai atgauti nepriklausomybę pagerėjo. Tad šių metų politinių studijų pagrindinis klausimas ir buvo: kokius uždavinius išsivija turėtų vykdyti, kad išsilaisvinimo procesą palengvintų. Į tą klausimą turėjo atsakyti studijų tema "Lietuvos ir mūsų žvilgsnis į išsivijojus uždavinius".

Prieš tai buvo panagrinėtos trys paruošiamosios temos: "Jaunoji karta Lietuvoje ir išsivijojimo: susiderinimo galimybės", "Aktualiausias problemos Lietuvoje" ir "Visuomenės diferenciacija Lietuvoje ir išsivijojimo". Bendrinė studijų tema buvo: "Žingsniai į Lietuvos laisvę".

Per abi dienas į studijas atsilankė apie 450 dalyvių. Didžioji atrakcija buvo, dėka prelado Jono

Kučingio, seselė Nijolė Sadūnaitė, atvykusi iš Romos.

Jaunimo simpoziumas

Jaunųjų temos "Jaunoji karta Lietuvoje ir išsivijojimo ir jų susiderinimo galimybės" svarstė Lietuvoje trumpiau ar ilgiau pabuvę studentai — Teresyte Giedraityte, Auris Jaraštnas, doktorantas Andrius Kulikauskas ir jaunas architektas iš Lietuvos Gytis Gasperaitis. Jie visi, ypač Teresyte ir Auris, pripažino, kad tarp Lietuvos ir išsivijojus lietuvių jaunimo yra susiformavęs skirtumas, kuris apskundžia abipusį bendravimą ir bendradarbiavimą. Skirtumas susidarė dėl skirtingose sąlygose augimo ir brenimo ir dėl bendros patirties neturėjimo.

JAV sekretoriaus pareiškimas

1990 m. vasario 5 d.

Brangus Pone Lozoraiti,

Man yra labai malonu siųsti Jums ir visiems Lietuvos žmonėms savo nuoširdžius geriausius linkėjimus bei karta Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybės ir žmonių jūsų septyniadesimt antrosios nepriklausomos valstybės metinėse.

Vieninga Lietuvos žmonių drąsi kova už laisvę stebina pasaulį. Taikingos, evoliucinės jūsų Pabaltijo tautų pastangos yra pavyzdžiu kitiems dar kovojantiems atgauti savo tautinę tėvonią. Praėjusiais metais įvyko tikras laisvės renesansas Rytų Europoje. Lietuva ir kitos Pabaltijo kaimynės — Estija ir Latvija pradėjo dalyvauti toje didžioje istorinio pasikeitimo bangoje, nešančioje demokratiją buvusiems kraštams autoritarinėje kontrolyje. Aš tikiu, kad jūsų kraštas galės greitai džiaugtis pilniausia demokratine laisve.

Jungtinės Amerikos Valstybės nepripažino ir nepripažins jėga Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą. Mes esame vieningi su Lietuvos žmonėmis jų taikingame pagrįstų teisių siekime. Tas progresas, kuris jau atliktas, padrašina mus žiūrėti toliau į tolimesnius įvykius ir į visišką pačių lietuvių apsisprendimo pareiškimą.

Nuoširdžiai Jūsų,

James A. Baker III
James A. Baker, III

Valstybės sekretoriaus James A. Baker III laiško vertimas į lietuvių kalbą. Laišką parašė Lietuvos nepriklausomybės šventės proga Stasiui Lozoraičiui, Jr., Lietuvos Charge d'Affaires Washington, DC.

POPIEŽIAUS DĖMESYS JAUNIMUI

"Jaunimas iš naujo atrandantis Bažnyčios paslaptį", tokią temą Popiežius Jonas Paulius II-sis parinko sekančiai Pasaulinei Jaunimo dienai, kuri, kaip kiekvienais metais, pagal nusistovėjusį paprotį bus atžymima Verbų sekmadienį.

Skelbdamas šią temą, Jonas Paulius II-sis laišku kreipiasi į

viso pasaulio jaunimą, jam išreikšdamas tėvišką meilę, pakartodamas, kad jaunimo problemos Popiežiui visada yra ypatingai artimos, ir kviesdamas jaunus žmones, kur jie begyventų, per šiuos mėnesius iki Verbų sekmadienio, dvasiškai pasiręgti Pasaulinei Jaunimo dienai. Nuoširdžiai raginu visus, rašo Popiežius jaunimui, ieškoti ir atrasti kiekvieno iš jūsų paskirtą Bažnyčios misijoje. Bažnyčiai visada reikia uolių darbininkų, apaštalavimo darbu pasižventusių žmonių. Pats Kristus į jus kreipiasi, ragindamas: Eikite ir jūs dirbti į mano vynuogyną.

Atraskite savo vietą Bažnyčioje, rašo Popiežius jaunimui, ne vien kaip Bažnyčios gyvenimo pasyvūs stebėtojai, bet kaip uolūs Bažnyčios veiklos dalyviai. Jonas Paulius II-sis džiaugiasi, kad daug jaunų žmonių yra aktyviai įsijungę į Bažnyčios veiklą per įvairius katalikiškus sąjūdžius, organizacijas.

Baigdamas savo laišką, Jonas Paulius II-sis dar kartą primygtinai ragina jaunimą būti gyvomis ir vaisingomis Bažnyčios atžalomis, su nuoširdžia meile priimti ir kitiem perteikti Bažnyčios per amžius išsaugotą dvasinį palikimą.

Prievarta išskirtos tautos jaunimo suartėjimui kalbėtojai siūlė išsivijojus jaunimui pažinti veiksmus, formavusius Lietuvos žmonių charakterį, o nuvykus ten susitikinėti ne vien bendruose posėdžiuose, bet kartu lankyti koncertus, sporto rungtynes, muziejus. Apsigyventi ne atskiruose bendrabučiuose, bet kartu su vietiniu jaunimu ar šeimoje.

Svečias iš Lietuvos Gytis Gasperaitis siūlė kartu lankyti šventas Lietuvai vietas, ar nuvykus į kaimą kartu padirbėti ūkio darbus. A. Kulikauskas, Lietuvoje praleidęs metus ir tapęs Lietuvos Demokratų partijos nariu, pastebėjo, kad Lietuvos jaunimas ilgisi ne tik laisvės, bet prasmingos laisvės. Jis mano, kad prasmingo gyvenimo ilgesys palietė ne tik jo kartos lietuvius, bet ir pasaulio jaunimą. Tai galėtų būti bazė Lietuvos ir išsivijojus jaunimo suartėjimui.

(nukelta į 3 psl.)

Vliko valdybos posėdis sausio 28 Vliko būstinėje Washingtone. Iš k. l-je, eilėje sėdi dr. Jonas Stiklorius, dr. Elena Armonienė, dr. Domas Krivickas, dr. Kazys Bobelis, Algis Regis, Janina Čikotienė; II-oje eilėje Vilius Braženas, Pilypas Narutis, Juozas Vitėnas, Jonas Bobelis, dr. Leonas Kriaučiūnas, Vytautas Jokūbaitis, Algis Vedeckas, Juozas Giedraitis.

Savaitės įvykiai

Rumunijoj prasidėjo gyventojų demonstracijos prieš laikinį krašto prezidentą Ion Iliescu, reikalaujant jį atsistatydinti ir užbaigti komunistų valdymą. Demonstruojantieji buvo užėmę vyriausybės rūmus ir juos gerokai apnaikino.

Japonijos parlamento rinkimus, nepaisant iškilusių finansinių skandalo, laimėjo min. pirmininko Tashiki Kaifa vadovaujama partija.

Himalajų Napalio karalystė, kuri iki šiol tebėra autokratinė, prasidėjo demonstracijos už demokratiją.

NYT vasario 19 paminėjo apie Chicagos lietuvių surengtas demonstracijas vasario 16 proga.

Kinijos min. pirm. Li Peng įspėjo tautinės mažumas nesiekti nepriklausomybės, nes tokie sąjūdžiai būsią sugniuždinti.

Izraelio užsien. reik. ministro Moshe Arens palankus atsiliepimas apie Vokietijų susijungimą sukėlė Izraelio audrą protestų ir reikalavimą pareiškimą pataisyti.

Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Kohl patikino, kad jos kariuomenė nebus perkeliama į dabartinės Rytų Vokietijos teritoriją.

Valst. departamentas pareiškė, kad Izraelis vis dar pažeidinėja palestiniečių teises Izraelio okupuotose žemėse ir dėlto įvyksta išvengiamų žmonių aukų ir sužeidimų.

Britanija, išsiskirdama iš Europos Bendrosios rinkos, leido daryti investavimus Pietų Afrikoje.

Sov. S-gos Aukšč. taryba priėmė rezoliuciją, raginančią suvaržyti nelegalias ir griežtai kontroliuoti legalias demonstracijas.

Detroite surengtoje dailės parodoje iš k. Lietuvių bendruomenės Centrinės apylinkės pirmininkas Jonas Urbonas ir Antanas Baniūnas, atvežęs parodą iš New Yorko.

LIETUVOS MENININKŲ PARODA DETROITE

Detroito Lietuvių Kultūros Centre sausio 27-28 vyko Lietuvos menininkų darbų paroda. Parodos rengėjais buvo J. Shor International Antique, Inc. ir Detroito apylinkės Lietuvių Bendruomenė. J. Shor International Antique, Inc., nors susikūrusi palyginti neseniai, bet jau spėjusi įgyti vardą ir padėti meno galerija pačioje Manhattano šerdyje — Madison Avenue. Ši galerija užsiima europietiško meno populiarinimu ir prekyba Jungtinėse Valstijose. Galerijos ryšiai apima visą pasaulį. Artimai bendraujama su Londono ir Paryžiaus meno aukcionais, galerija turi savo atstovus ne tik didžiuosiuose Jungtinių Valstijų miestuose, kaip Chicago, Los Angeles, bet taip pat Tokijo bei Lotynų Amerikoje. Malonu pažymėti, kad kampanijai lietuvišką meną reprezentuoti talkina ir mūsų tautietis Antanas Baniūnas.

Galerija didelį dėmesį skiria taip pat ir Rytų Europos menui. Reikia pastebėti kad Rytų Europos menas vis dar lieka mažai iširtas, bet labai perspektyvia sritimi. Didžiulių pastangų dėka New Yorke lietuviškasis menas pradeda užimti garbingą vietą europietiško meno tarpe. Daug darbo ir energijos tenka įdėti populiarinant Lietuvos dailininkus

Solidarumo farkcijos Lenkijos parlamente vadas Bronislaw Geremek pareiškė, kad vienintelis būdas dabartinėm Lenkijos sienom pakeisti yra karas.

Sov. S-gos parlamento komisija numato suteikti būsimam S-gos prezidentui plačias teises ne tik vykdomoj, bet ir įstatymus leidžiamoj srity ir siūlo, kad prezidentas būtų renkamas ne visų gyventojų, bet tik parlamentu.

Vakarų rinkoje. Įvykiai laisvėjančioje Lietuvoje sukėlė didžiulį viso pasaulio susidomėjimą, kas be abeje teigiamai atsiliepią ir lietuviško meno propagavimui, iš kitos pusės, aukšto lygio Lietuvos menininkų darbai padeda Vakarų pasaulio žmonėms pažinti Lietuvą kaip kultūringą, civilizuoatą Rytų Europos kraštą.

Parodoje Detroito buvo išstatyti 67 Lietuvos dailininkų darbai — 25 tapybos, likusieji grafikos. Turint galvoje, kad vis dar tenka susidurti su didžiuliais sovietiniais-biurokratiniais keblumais pervežant darbus į Valstijas, darbų kiekis padarė tikrai teigiamą įspūdį. Deja, kiekiu menas matuojamas tik Sovietų Sąjungoje, Vakarų rinka reikalauja kokybės ir originalumo, ko reikia pripažinti kai kuriems Lietuvos dailininkams dar trūksta.

Tapybos srityje buvo išstatyti 16 dailininkų darbai, tad lankytojai galėjo susidaryti pakankamą įspūdį apie šiuolaikinę lietuvišką tapybą. Tenka atkreipti dėmesį į tai, kad daugeliui šiuolaikinių Lietuvos tapytojų darė didelę įtaką sovietinė socialistinio realizmo mokykla. Labai stipriai jaučiama ir pagrindinių lietuviškos tapybos mokyklos sovietinio laikotarpio korifėjų Savicko ir Gudaičio įtaka. Yra ir originalių menininkų, nepasidavusių šiom srovėms. Labai gerą įspūdį paliko nuotaikingi D. Ka-

sciūnaitės darbai, beje be vargo atrandantys paklausą Vakarų Europos aukcionuose ir meno galerijose. Taip pat reikėtų paminėti originalius R. Bičiūno, J. Čeponio, A. Griškevičiaus darbus.

Be jokios abejonės, didžiausią įspūdį paliko B. Gražio drobės. B. Gražys atstovauja bene originaliausių Lietuvos tapybos kryptį — modernistinį siurrealizmą. Kai kuriuos lankytojus jo darbai tiesiog šokiravo, kai kuriuos žavėjo, bet abejingas neliko neviens. Tur būt galima drąsiai pasakyti, kad B. Gražio darbai pridėjo parodai tikrai aštraus skonio. Tenka apgailestauti, kad šį kartą nepavyko pamatyti jau pasaulyje įgaunančių vardą tos pačios kryptis atstovų Saukos ir Filistovičiaus kūrinų. Dėl savo tikrai fantastinio originalumo ir nepaprastai puikių tapymo technikos, šių dailininkų darbai kaip taisyklė iškeliauja tiesiai į privačias kolekcijas.

Kalbant apie lietuviškąją grafiką, reikėtų pastebėti, kad savo menine verte ir atlikimo technika ji lenkia lietuviškąją tapybą. Parodoje matėme 18-os Lietuvos grafikų kūrinius. Lankytojai šiltai įvertino originalius, puikiai atliktus, labai dekoratyvius D. Ivanauskaitės darbus. Savo originalumu išsiskyrė B. Žilytės, M. Vilučio darbai. Didelį būrį lankytojų nuolatos traukė J. Jonaičio, K. Ramono darbai lietuviška-patriotine tematika. Neliko nepastebėti B. Stančikaitės bei labai subtilaus stiliaus T. Kazimierienės darbai. Jau tradiciškai didelį pasisekimą turėjo R. Kmieliauskaitės grafika. R. Kmieliauskaitė naudoja unikalų grafiškos techniką, sukurtą jos tėvo, žymaus Lietuvos menininko. Jos darbai jau gerai žinomi Vakarų Europoje ir Šiaurės Amerikoje. R. Kmieliauskaitė kaip beje ir D. Kasčiūnaitė yra vienos iš nedaugelio Lietuvos menininkų, turėjusių galimybę savo kūrybą pademonstruoti Paryžiuje ir Romoje.

Paroda Detroito, be abejo, turėjo didžiulį pažintinę reikšmę, tapo svarbiu kultūriniu įvykiu išeivijos kultūriniame gyvenime. Nors tokios parodos kol kas nėra dažnas reiškinys, bet palinkėsime Lietuvos meno entuziastams ir propaguotojams J. Shorui ir Antanui Baniūnui sėkmės nelengvoje misijoje ir tikimės greitai laikų išvysti panašius renginius kitose lietuviškose kolonijose.

Giedrius Markevičius

ĮVYKIAI OKUPOUOTOJE LIETUVOJE

Latvijos universiteto, Rygoje, didžiojoje salėje, vasario 10, prasidėjo renginių savaitė Lietuvos nepriklausomybės dienai pažymėti. Į pirmąjį renginį susirinko apie 900 žmonių. Programą atliko Vilniaus choras "Cantemus" ir latvių etnografinis ansamblis "Skandinieki". Įvairūs kalbėtojai ragino stiprinti lietuvių-latvių tautų draugystę, vieningomis jėgomis kovoti už trijų Pabaltijo kraštų nepriklausomybės atstatymą.

— Alytuje ant tilto per Nemuną vasario 13 buvo atidengtos trys iš keturių stalinistų nugriautų paminklinių lentų pirmajam karininkui, žuvusiam kovoje už Lietuvos nepriklausomybę — Antanui Juozapavičiui. Tuo pačiu tiltui grąžintas senasis jo pavadinimas — tiltas vėl vadinsis garbingo karininko vardu. Vasario 13 alytiškiai paminėjo Antano Juozapavičiaus 71-ąsias metines. Šis karininkas žuvo sulaukęs vos 20-ties metų amžiaus. Paminklinės lentos atlietos pagal skulptoriaus Juozo Zikaro gipsinės kopijas, kurias išsaugojo skulptoriaus dukra Alyta Zikaraitė. Padėję prie memorialinių

lentų gėlių, žmonės patraukė Alytaus antros parapijos bažnyčios link, kurios teritorijoje palaidotas Antanas Juozapavičius. Vakare už žuvusį karininką šioje bažnyčioje buvo aukojamos mišios.

— Alytuje politechnikumo salėje vasario 13 susitikimo su miesto karinio komisariato atstingais darbuotojais metu buvo perskaitytas šios mokslo įstaigos moksleivių pareiškimas Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumui. Pareiškime 307 šaukiamojo amžiaus Alytaus politechnikumo moksleiviai atsakė tarnauti tarybinėje armijoje.

— Okupuotos Lietuvos spauda praneša, jog sudaryta Rinkiminė komisija, ir pradėjo pasiruošimus rinkimams, kurie įvyks kovo 18. Komisija sudarė rinkimines apygardas Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos deputatų rinkimams ir nustatė rinkimų taisykles. Komisija taip pat svarstė ir kareivių dalyvavimo rinkimuose klausimą. Nutarė kreiptis į Aukščiausiąją Tarybą, kad paaikšintų kaip laikytis dėl nelietuvių dalyvavimo rinkimuose.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYŪS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius. Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamas garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. **KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME**, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. **WOODLAWN MEMORY GARDENS**, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — **OHLERT-RUGGIERE, Inc.**, 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigą kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tarsi. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys 217 - 25 54th Ave. Bayside, N.Y. 11364, Tel. 718 - 229 - 9134 arba 718 - 428 - 4552.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamental, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos Atsiminimai", pirmadieniais nuo 8 iki 9 v.v. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programos, vedamos anglų kalba iš tos pačios stoties, taip pat pirmadieniais girdimos nuo 7:30 iki 8 v.v. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753 - 5636.

Remkime
TAUTOS FONDA
ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Lždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukos siųsti adresu:
Tautos Fondas,
Lithuanian National Foundation, Inc.,
P.O. Box 21073,
Woodhaven, N.Y. 11421.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONŲ KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150
TAI MŪSU VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONES Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:

DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207
ISSN 0011-6637

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Šv. Kazimiero šventę pasitinkant

Štai ir šv. Kazimiero šventė atskamba gražia giesme apie Mergelę Mariją, atneša pasakojimus apie senus laikus, karališką pilį Krokovoje, keliones į valdovo valdas, parodo mum Vilnių senoviskame gražume ir paskui Gardiną tą šaltą žiemos rytą, kada šventasis Karalaitis iškelia vo į Viešpaties amžinuosius lelijų sodus. Nukelia mus ir į Vilnių, kaip katedroje, toje vietoje, kur kadaise degė amžinoji ugnelė, dabar dangiškosios meilės liepsna pakyla šventasis Karaliūnas, ir savo meile ir malda apglėbia lietuvių tautą.

Prie tos senosios katedros, kur požemiuose buvo senosios šventyklos akmenys, Mindaugo katedros mūrų likučiai, naujosios krikščioniškosios gadinės nauji katedros mūrai su gotiniais skliautais, ten karaliai savo giminės gražiausiam žiedui pastatė gražiausią barokinio stiliaus koplyčią, kuri kartų kartoms paliudytų apie gyventą epochą, apie pačius statytojus.

Ten pro kupolo langus plūdo jauki šviesa, kur sidabrinį karstą su Šventojo palaikais nešė angelai, kur maloniai šypsojosi Mergelė Marija. Visa ten giedojė tą gražiąją šventojo pamėgtą giesmę apie Mariją.

Ties sakyklos sidabrinio erelio sparnais degė amžina ugnelė. Ji gal priminė pagoniškuosius Lietuvos laikus, priminė Kristų — amžinąją ugnelę, kuri šviečia kiekvienam krikščioniui kaip švyturys ir rodo didįjį gyvenimo kelią. Amžinoji ugnelė priminė ir šv. Kazimierą, nes jo meilė Lietuvai amžina.

Ir taip tikėjo kronikų rašytojai, kad metai čia bus visada apšviesti tos pačios koplyčios saulės spindulių, bus ramybė ir paguo-

da su Šventoju jo gražioje baroko koplyčioje.

Bet atėjo pikti žmonės ir palietė šventą tylą, užgesino šventąją ugnelę, išėmė iš altoriaus Šventojo karstą su palaikais ir pasakė: Tu čia daugiau nebegrįši, Tu mum nereikalingas. Dar labiau — Tu mūsų priešas!

Antakalnio gūdumoje suskambėdavo mišų sidabriniai varpeliai, ir pamokslininkas, padaręs didelę žęgnonę, prisiminė tremtinį Karalaitį. Tąsyk juk visa Lietuva buvo tremtinė — nebuvo kaimų, nebuvo sodybų, kurių nebūtų palietusi tremtis, atnešusi liūdesį visiems. Atrodė, kad tremtis buvo didelė, gal net šimtmetinė, bet Dievo angelai sugrįžo pasiimti Šventojo karsto ir jį vėl iš naujo apkašyti baltom lelijom.

Šventasis grįžo į Vilniaus katedrą, kur tie patys barokiniai skliautai, ir Marijos Mergelės besišypsas veidas ir džiaugsmingi angelai.

Jis grįžo! Ir vargonai, ir kolonos, ir varpai ir žmonių širdys giedojė Te Deum laudamus!

-0-

Visa tai prisimename šiandien, kai Šventojo didžioji iškilmė čia pat. Ar ji mum neša džiaugsmą ar esame pasirengę ją pasitikti su dideliu dvasios pakilumu. Juk mūsų laikais, šioje šventojo Kazimiero šventėje Lietuvoje, dedasi nauji stebuklai — kaip tasys ties Dauguva, kai pasirodė Šventasis ant balto žirgo ir pervedė Lietuvos kariuomenę per brastą, kad ji sustabdytų rusų antplūdį.

Kaip visa tai panašu — lyg ir šiomet šv. Kazimieras pakilo su savo baltu žirgu, pakilo ir jo didieji pulkai, kurie miega užburti

(nukelta iš 4 psl.)

(atkelta iš 1 psl.)

Šias svarstybas moderavo Tadas Dabšys.

Aktualiausias
problemas Lietuvoje

Šiai temai svarstyti buvo pakviesti kalbėtojai, visi atvykę iš Lietuvos: Nijolė Sadūnaitė, ekonomistas Andrius Tučkus (Lietuvos Laisvės lygos tarybos narys), inž. Gintaras Laurinkus, inž. Algis Ruškys ir inž. Danas Šafranavičius.

Kalbėtojai iškelė moralines, politines, ekologines ir ekonomines problemas. Jos visos yra grėsmingai didelės ir sukeltos komunistinės sistemos ir okupacijos sąlygų.

Nijolė Sadūnaitė įsitikinusi, kad ta pragaištinga sistema kratosi esmiškų pasikeitimų žmogaus teisių ir religijos laisvės srityje. Komunizmas, ji įrodinėja gyvais pavyzdžiais, tebesiekia tikslo sunaikinti žmoguje dvasingumą ir užgesinti Dievo kibirkštį. Amoralumas naikina lietuvių tautą. Tačiau ji, pasitikėdama Dievo globa, į Lietuvos ateitį žiūri optimistiškai.

Algis Ruškys humoristine forma palygino Amerikos ir sovietų ekonomiją. "Kodėl pas jus yra krautuvės, o pas mus pardutuvės?", klausė jis ir atsakė: "Pas jus visko prikrauta, o pas mus tuščia, viskas išparduota".

Pateikė platoką industrijos apžvalgą su statistikomis, o dėl jos neišsivystymo kaltę priskyrė sistemai. Pagrindinėmis problemomis industriniame sektoriuje laikė blogą kokybę, persiorientavimą į Vakarus, pramonės struktūros pakeitimą ir žmonėmis suteikimą savarankiškumo.

Danas Šafranavičius lietuvių ekologines problemas, politinę ir ekonominę sąrangą. Lietuvos

SUDERINTAIS ŽVILGSNIAIS Į NEPRIKLAUSOMYBĘ

Los Angeles politinių studijų savaitgalyje sausio 27 temą "Aktualiausias problemas Lietuvoje" svarsto svečiai iš Lietuvos. Iš k. seselė Nijolė Sadūnaitė, Danas Šafranavičius, Gintaras Laurinkus, Algis Ruškys ir Andrius Tučkus. Nuotr. J. Kojelio

žemės, oro ir vandens teršimas viršija šimtus, o dažnai ir tūkstančius kartų leidžiamas normas. Svarbiausi taršos šaltiniai — pramonė, buitinė tarša ir kariniai daliniai. Savo teigimus parėmė gausiais faktais ir statistikom.

Gintaras Laurinkus plačiau palietė pačią giliausią pagrindinių problemų priežastį — sistemą. Pagal jį Komunistų partija praradusi visuomenėje autoritetą dėl vis blogėjančios teisinės, ekonominės ir dorovinės padėties. Asmeniškai valdžios žmonių prasižengimai darosi vis didesni. Per 70 metų Sovietų Sąjunga skelbėsi žygiuojanti į komunizmo pergalę, o iš tikro pasiliko pačioje žemiausioje feodalizmo pakopoje.

Sovietinis feodalis išnaudoja visų kategorijų žmones ir sau pasiglemžia pelną. Dirbantiesiems palieka tik tiek, kad pajęgtų dirbti. Partokratijos viršūnė savo rankose suteikė valdžią ir turtus. Tai totalitarinė sistema. Nuosavybę reikia atskirti nuo valdžios, nes be turto žmogus negali būti nei laisvas, nei nepriklausomas.

Totalitarinė valdžia turi būti panaikinta. Prie to Lietuvoje ir einama.

Andrius Tučkus, LLL veikėjas, kalbėjo apie politines problemas. Jo nuomone, svarbu, kad ateinančiuose rinkimuose į Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą laimėtų komunistų opozicija. Jei daugumą laimėtų Komunistų partija, niekas negali garantuoti, kad laisvėjimo procesas Lietuvoje nesustotų. Komunistams laimėjus, iškiltų realus pavojus, kad komunistinė vyriausybė Lietuvos nenaudai galėtų sudaryti sutartį su Maskva, ir įteisinti Maskvos hegemoniją.

Skelbiamas ekonominis savarankiškumas yra netikras pinigais, nes tą savarankiškumą įteisinančius įstatymus turi tvirtinti Maskva. Reikia pirma turėti politinį savarankiškumą ir patiems lietuviams ruošti ekonominio savarankiškumo planus ir patiems juos tvirtinti. Todėl šiuo metu pagrindinė Lietuvos problema yra atgauti nepriklausomybę.

Šiom svarstybom vadovavo

dr. Vytautas Vardys.

Visuomenės diferenciacija

Simpoziumo "Visuomenės diferenciacija Lietuvoje ir išeivijoje" temą svarstė svečiai iš Lietuvos — Danas Šafranavičius ir Andrius Tučkus ir išeivijos kalbėtojai — Danguolė Navickienė, dr. Kazys Ambrozaitis ir dr. Vytautas Vardys.

Danguolė Navickienė, JAV LB tarybos narė, į Lietuvos ir išeivijos lietuvių pažūrėjo kaip į vienetą. Išsiskyrimą su Lietuvos lietuviams iššaukė išeivijos daugumos seniau rodomas nepasitikėjimas atvykstančiais iš Lietuvos, kai tuo tarpu Lietuvoje vyko stipri rezistencija okupantui. Pastarieji įvykiai Lietuvoje vėl visus sujungė. Išeivija dabar yra vieningesnė, tik Lietuvoje grupės pradeda išsiskirti, ir tai gali sugriauti visa, kas iki šiol pasiekta.

D. Šafranavičius į Lietuvos visuomenės diferenciaciją pažūrėjo kitu žvilgsniu. Lietuvoje egzistuoja klasės: išnaudotojai ir išnaudojamieji. Pirmieji aprūpinti materialinėmis gėrybėmis ir politine jėga. Jie stato triaukštes pilis, gydomi spec. ligoninėse ir perka spec. krautuvėse. antrieji stovi valandomis eilėse prie dešrų, kuriose daugiau krakmolo negu mėsos.

Milžiniška armija dykaduonių, kurie pasirašinėja po įsakymais dirbti viršvalandžius, sau ir savo draugams skirsto kelialapius į užsienius, leidimus automobiliams ir butams. Karo veteranai ir stribai naudojami privile-

(nukelta iš 4 psl.)

PAULIUS
GALAUNĖLietuvos dailės puoselėtojas,
meno istorikas,
muziejininkas, grafikas.Jo gimimo 100 metų
sukaktį prisimenant — 5

PAULIUS JURKUS

Jo beletristinius bandymus pagyrė Kazys Puida, tuo metu jau žinomas rašytojas, redaktorius. Pavadino jį "daug žadančiu jaunuoliu".

Šie žodžiai privertė P. Galaunę susimąstyti. Jis metė beletristiką, supratęs, kad tai ne jo kelias. Daugiau nesiblaškę, atsidėjo tik lietuviškos kultūros puoselėjimui. Kultūros darbo srityje jis jautėsi labiausiai pasiruošęs, be to, toks žmogus tada buvo labai reikalingas. Kaip ir kitų to meto besimokančių jaunuolių, taip ir P. Galaunės tikslas buvo — dirbti ir tarnauti Lietuvai!

Karo metu susipažįsta su
naujais lietuviams

Prasidėjęs Pirmasis pasaulinis karas jį užklupo Peterburge. S. Binkevičiaus padedamas, jis įsi-

darbino Centriniame informacijos biure, kuris rinko žinias apie karo belaisvius. Jis net vadovavo vienam skyriui. Kariaujančios šalys, Vokietija ir Austrija, apie Rusijos karo belaisvius perdavo Raudonajam Kryžiui Ženevoje, gi Raudonasis Kryžius žinias siųsdavo į Peterburgą, į Centrinį informacijos biurą. P. Galaunė, surinkęs žinias, kur yra Rusijos karo belaisviai, padarė tų belaisvių ir ligoninių žemėlapi, kurį 1916 m. išleido žymi kartografiškos spaustuvė.

Šiame informacijos biure P. Galaunė dirbo vakarais, gi dieną eidavo piešti į Dailės akademiją.

Ir toliau jis susitikinėjo su savo draugais: skulptoriais Juozu Zikaru ir Petru Rimša.

1915 metais J. Zikaro studijoje P. Galaunė susipažino su jaunu poetu ir studentu Balu Sruoga,

kuris nuo 1914 metų Peterburge lankė Miškų institutą. Nuo tada ir užsimezgė jų draugystė.

P. Galaunė B. Sruogai nusiskundė dėl savo pavardės, kad ji skambanti nelietuviškai. Lenkiškuose dokumentuose esą įrašyta Holovnia, rusiškuose — Golovnia, Baly Sruoga jam patarė: "Vadinkis Galaune".

Draugo patarimas padėjo — jis pasivadino Galaune, o vėliau ir visuose dokumentuose naują pavardę įteisino.

B. Sruoga buvo garsėjantis poetas. Jis rengėsi taip, kad atkreiptų kitų dėmesį. Turėjo ilgus plaukus, vilkėjo juodą apsiaustą, prie apyaklės ryšėjo platus juodą kaspiną, ant basų kojų nešėjo sandalius. Tokį pamatę, tuoj visi sakydavo, kad čia eina futuristas poetas.

B. Sruogai nepatiko studijos Miškų institute, norėjo keliauti į Maskvą, kur gyveno jo brolis. P. Galaunė jį įdarbino tame pačiame Centriniame informacijos biure.

Peterburge tuo metu dainavimo ir vaidybos kursas lankė Unė Babickaitė, kurią P. Galaunė taip pat įdarbino tame pačiame informacijos biure.

Unė Babickaitė susidraugavo su šiais lietuviams — su poetu Balu Sruoga ir Paulium Galaune. B. Sruoga greitai išvyko į Maskvą, o P. Galaunė arčiau susidrau-

gavo su šia mergina, kuri buvo gimusi tais pačiais metais kaip ir jis.

Čia būtina įterpti bent kiek žinių apie tą Unę Babickaitę, kuri buvo tikrai ne eilinė moteris.

Ji 1919 metais su pirmąja lietuvių misija atvyko į Ameriką, vaidino įvairiose lietuvių kolonijose, bandė veržtis ir į filmų artistes, 1933 vaidino Paryžiuje ir Londone, paskui grįžo į Lietuvą, 1938 - 1939 buvo Šaulių Sąjungos teatro vadovė. Antros okupacijos metu buvo ištremta į Sibirą, kur išbuvo 9 metus. Ištekėjusios pavardė buvo Graičiūnienė. Mirė Kaune, 1961 rugpjūčio 11.

Jos vardas buvo Ona. Kad būtų egzotiškiau pasivadino Unė. Gaila, kad apie ją nėra surinkta daugiau žinių, ką ji veikė Amerikoje, kur ir ką vaidino Londone ir Paryžiuje. Jeigu vaidino, tai buvo šio to verta.

Žinomas ir jos brolis Petras Babickas, rašytojas, poetas, rašęs modernius eilėraščius, išleidęs keletą knygų, po Antrojo pasaulinio karo įsikūręs Brazilijoje.

Karo vėtro Peterburge

Karas ėjo ir toliau. Buvo mobilizuotas ir P. Galaunė. Paskyrė jį į Karsko tvirtovę prie Turkijos sienos. Išėjus iš komisijos, sutiktas kareivėlis jam ir sako: "Ten

nevažiuok, ten mūsų škius pjauna".

Kitą dieną geležinkelio stotyje jį šaukė pavarde, jis neatsiliepė. Traukinys išvažiavo be jo, o jis — namo. Tarnavo pirmoje automobilių atsargos kuopoje. Teko kurį laiką panešioti karišką miliną, bet karą baigė tarnaudamas tame pačiame informacijos biure.

Rusija jau kunkuliavo. Peterburgo vardą pakeitė į rusišką — Petrogradas. Atėjo didžioji spalio revoliucija.

Į Petrogradą susitelkė daug lietuvių: dailininkai A. Varnas, K. Sklėrius, J. Zikaras, V. Bičiūnas, eilė inžinierių, kalbininkai: K. Būga, J. Murka, S. Naginškas.

Visi čia dirbo įvairius darbus, kūrė net planus Lietuvos kaimo statybai. P. Galaunė susipažino su eile lietuvių ir su kuo. J. Tumu-Vaižgantu. Susipažino ir su Kajetonu Šklėriu, žymiu akvarelistu. Visi tie žmonės grįžo į Lietuvą ir įsijungė į jos atstatymą.

P. Galaunė savo kultūrinei veiklai čia neturėjo jokių sąlygų. Lietuva buvo vokiečių okupuota, sustabdytos dailės parodos, uždaryti lietuviški laikraščiai. Kultūrinė veikla reikėsi tik Peterburge, bet ir ten prasidėjo vargai su kilusia revoliucija. Taip P. Galaunė 1915 - 1917 m. nepa-

rašė jokie straipsnio. Romėnai sakydavo: tarp ginklų mūzos tyli.

Susirūpina Lietuvos
kultūros turtais

Išeidamas iš gimtųjų namų, jis išsinešė muziejininko palinkimą — dėmesį praeičiai. Būdamas Peterburge, turėjo plačias galimybes susidurti su praeities paminklais, leidiniais, kur buvo aptariamieji ir Lietuvos istoriniai paminklai.

Domėtis savais kultūriniais turtais skatino ir lenkų pavyzdis. Lenkai Pirmojo pasaulinio karo metu prie Lenkų komiteto Maskvoje sukūrė Paminklų apsaugos skyrių. Jie registravo Lenkijos ir Lietuvos turtus ir skelbė Kijeve ėjusiuose leidiniuose.

Ir P. Galaunė susirūpino Rusijoje esančiais Lietuvos kultūros turtais. Išstudijavęs visus jam prieinamus spausdintus šaltinius, P. Galaunė suregistravo 1832 metais uždaryto Vilniaus universiteto turtus. O tie turtai buvo dideli: universiteto biblioteka 1832 - 1844 buvo išvežta į įvairius Rusijos miestus, dalis jos atsidūrė Peterburgo katalikų dvasinėje akademijoje (ten buvo perkeltas iš Vilniaus teologijos fakultetas), dalis Charkovo universiteto bibliotekoje, dalis Kijevo universiteto bibliotekoje,

(Bus daugiau)

SUDERINTAIS ŽVILGSNIAIS Į NEPRIKLAUSOMYBĘ

(atkelta iš 3 psl.)

gijomis ir gyvena liuksuse, o jaunos šeimos bendrabučiuose.

Išaugo kelios bendrabutininkų kartos. Tūkstančiai dar gyvų politinių kalinių ir tremtinių negali nusipirkti vaistų, o raudonųjų ponų sąžinės tyli. Per pastaruosius 10 metų tas skirtumas dar padidėjo.

Komunistų partijos komitetai, kurie turi didžiausią valdžią rajonuose ir miestuose, buvo formuojami ne iš geriausių ir gabiausių žmonių, vienas kitas persidažęs funkcionierius dabar kitaip kalba iš tribūnų, bet laikas sudės taškus į vietas.

Sąjūdis atspindi tautos siekius ir viltis.

Audrius Tučkus Lietuvos visuomenės skiriamąją liniją laiko nusistatymą Lietuvos nepriklausomybės atžvilgiu. "Nepriklausomybininkai" atvirai siekia Lietuvos nepriklausomybės, vieni — griežtesniais reikalavimais, kiti — kiek aplinkiniais keliais. I šią pusę skirtingi — LLL, Sąjūdis, besikuriančios politinės partijos. Antroje pusėje pasilieka Komunistų partija. Viena jos dalis atvirai eina prieš Lietuvos nepriklausomybę, antros palankias pareiškimais Lietuvos nepriklausomybės reikalu pasitikėti negalima.

Šv. Kazimiero šventę pasitinkant

(atkelta iš 3 psl.)

po Gedimino pilimi, ir neleido pražūti tai tautai, kuri jo karstą papuošė baltom lelijom.

Šv. Kazimiero šventę tikrai gauna kitas dimensijas ir šaukte šaukiasi didesnio įprasminimo. Mus persekioja rutina ir tingumas galvoti, kad būtų kas gerinio padaryta, ar sukurta tai šventei. Todėl ir šių metų šventė bus tikrai rutininė, niekas nepastebės šventojo ryšio su naujai besikeliančia Lietuva. Niekas neatsidės jo kulto puoselėjimui, padaryti tai, ką galima padaryti ir net privalėtume, kad šventasis būtų mum artimesnis, labiau suprantamas.

Kai buvo jo mirties 500 metų jubiliejus padaryta daug, bet dar liko projektų, kurie nebuvo

Vilniaus Taupomasis bankas yra apverktinoje padėtyje: jo patalpos mažytės, žmonės stovi eilėse, susigrūdę, gi įstaiga aptarnauja pusę Vilniaus miesto gyventojų. Kasdien čia įnešama ar išimama apie vieną milijoną rublių, pereina 5,000 žmonių. Rengiamasi statyti naują banko pastatą.

Vilnius Kavaliauskas, Lietuvos žurnalistų sąjungos vicepirmininkas, iš Vilniaus su sportininkais buvo atvykęs į New Yorką, sausio 7 dalyvavo spaudos konferencijoje Kultūros Židinyje ir kalbėjo apie padėtį Lietuvoje. Nuotr. T. Klimo

Dr. Kazys Ambrozaitis mano, kad Lietuvoje dabar, iki rinkimų, reiškiasi dvi partijos: vieni už nepriklausomybę, antri — prieš. Tikroji diferenciacija išryškės po rinkimų. Gi dabartinę išieivijos diferenciaciją lemia įvykių Lietuvoje eiga. Lietuvoje kuriasi naujos partijos ir sąjūdžiai, ir daugumas išieivijos grupių, sudarančių Vliką, mato, kad atitikmenų Lietuvoje neturi. Jos turėtų nustoti reikšmės ir išieivijoje. Iš išieivijoje veikiančių ar vegetuojančių grupių Lietuvoje atramą galės turėti socialistai, krikščionys demokratai, tautininkai ir frontininkams artima grupė.

Dr. Vytautas Vardys į diferenciaciją Lietuvoje ir išieivijoje pažiūrėjo iš istorinės perspektyvos. Išieivijos visuomenė pradėjo skirstytis pagal buvusių diferenciacijų nepriklausomoje Lietuvoje. Pasiskirstymas turėjo stiprius ideologinius atspalvius. Lietuvoje tuo tarpu sovietinė priešpauža buvo pristabdžiusi bet kokius natūralius diferenciacijos procesus. Ateistai prievartinėmis priemonėmis kovojo prieš Katalikų Bažnyčią ir iš viso prieš religiją, padarė didelės žalos, bet jiems nepasisekė žmonių paversti ateistais.

įveikti dėl įvairių priežasčių. Laikas atnešė ir daugiau kūrybinių minčių.

Tašyk buvo parengtas veikalas — Šv. Kazimieras lietuvių dailėje. Jis neišleistas. Reikėtų organizuoti jo išleidimą, papildant nauja medžiaga, gauta iš Lietuvos. Tuo reikalu labai daug galėtų padaryti mūsų Vyskupas, asmeniškai prašydamas medžiagos iš Lietuvos.

Kasdien plinta video juostos — vaizduojantės. Galima jas panaudoti ir šiuo reikalu. Galima padaryti tikrai gražią juostą — šv. Kazimieras lietuvių bažnyčiose Amerikoje, tokia juosta Lietuvoje turėtų didelį pasisekimą, būtų naudinga ir mūsų jaunimui — labiau pamilti savas parapijas. Galima padaryti vaizduojantę ir iš jo gyvenimo, — kur dokumentine nuotaika pavaizduoti anus laikus, šventojo gyventą epochą.

Vėl dega amžinoji ugnelė anoje koplyčioje. Ir mes uždekime savo meilę mūsų lelijų šventajam, mūsų Globėjui, kuris su tokia didele meile apglėbęs saugo mūsų Lietuvą, kad ji nežūtų, kad ji visada turėtų baltų lietuviškų lelijų papuošti jo karstui.

Jaunoji išieivijos karta didžiąja dalimi atmetė senuosius ideologiją pagrįstus modelius, o Lietuvoje atsiranda sąjūdžių, kurie jau nebeturi nepriklausomoje Lietuvoje šaknų. Programinius pasisakymais kaitos ženklus rodo ir Komunistų partija. Tačiau Lietuvos labai, demokratijos labai, politinio išsivystymo labai būtų naudinga, kad vasario mėnesį rinkimuose komunistai gautų tiek jėgos, kiek užsitarnavo demokratinio būdu, o ne iš privilegijuotų pozicijų.

Svarstybom šia tema vadovavo Algis Raulinaitis.

Išieivijos uždaviniai, žiūrint iš Lietuvos ir iš mūsų pačių pusės

Ši tema buvo svarstoma antrąją studijų dieną, vasario 28. Po sumos kurios metu Nijolė Sadūnaitė skaitė ištrauką iš *LKB Kronikos* ir Algis Raulinaitis specialiai parašytas tikinčiųjų maldas, posėdžių salėje vakaryktę programą peržvelgė ir pareiškė mintis susumavimo Edmundas Arbas. Salė buvo sausakimšai pilna. Svarstybų kolektyvą sudarė svečiai iš Lietuvos Andrius Tučkus, prieš dešimtmetį iš Lietuvos pabėgęs politinis kalinys Vladas Šakalys ir losangeliečiai — dr. Algirdas Avižienis, Mečys Šilkaitis ir Zigmas Viskanta. Posėdžiui vadovavo dr. Vytautas Vardys.

Andrius Tučkus dėkojo išieivijai už iki šiol teiktą kovojančiai Lietuvai pagalbą. Tos moralinės - politinės pagalbos reikės ir Lietuvai nepriklausomybę atgavus. Reikalinga dabar pagalba ir technišku priemonių forma. Tarybų Sąjunga daro pastangas įteisinti Lietuvos joje pasilikimą. Yra pavojaus, kad tokį nutarimą gali padaryti iš komunistinės daugumos išrinkta Lietuvos Aukščiausioji Taryba. Išieivija turėtų budėti, kad Vakarai nepakeistų "okupacijos nepripažinimo" politikos.

Vladas Šakalys priminė, kad negali būti didesnio tikslo už Lietuvos politinės nepriklausomybės atgavimą. Tam tikslui pasiekti išieivija turi remtis realiomis prielaidom: a) rusų imperijos išgelbėti nebegalima ir b) ekonominė nepriklausomybė be politinės nepriklausomybės yra iliuzija. Išieivija turi dėti visas pastangas įtikinti prez. Bush, kad negelbėtų rusų imperijos Baltijos valstybių laisvės sąskaita.

Dr. Algirdas Avižienis, Kalifornijos universiteto profesorius, reiškė nuomonę, kad Lietuvai reikia pagalbos visose srityse. Tačiau didžiausias dėmesys turėtų būti sutelktas į Lietuvos švietimo sistemos atnaujinimą, kad Lietuva priartėtų prie Vakarų pasaulio civilizacijos. Remti Kaune atkurtą Vytauto Didžiojo universitetą ir Lietuvai parūpinti anglų kalbos mokytojų, kad anglų kalba taptų antrąja Lietuvos žmonių kalba.

Zigmas Viskanta išieivijai padarė kelis praktiškus pasiūlymus: a) išieivijos finansiniai ištekliai riboti, tad remti tik tuos projektus Lietuvoje, kurie prisideda prie Lietuvos atkūrimo, b) ieškoti paramai šaltinių amerikiečių fonduose, c) prie LB krašto valdybos įsteigti Paramos Lietuvai tarybą, d) turėti savo oficialų atstovą Lietuvoje, e) pasiruošti, jei prieš demokratinius judėjimus būtų panaudota brutali jėga, f) perkelti kai kuriuos darbus į Lietuvą, k.t. kai kurių knygų spausdinimą, jaunimo kongresų ir sporto švenčių ruošimą ir koordinuoti visą politinę veiklą su įvykiais Lietuvoje.

Mečys Šilkaitis siūlė išieivijai parūpinti lėšų, kad Lietuvos politinio gyvenimo vairuotojai

Svarstybų dalyviai iš Lietuvos: iš k.:Gintaras Laurinkus, Andrius Tučkus. Nijolė Sadūnaitė ir organizatoriai — Milda Mikėnienė ir dr. Zigmas Brinkis.

galėtų išvykti į Vakarų Europą ir pastudijuoti mažesnių valstybių sistemas, nes Amerika per daug gigantiška, ir jos struktūra Lietuvai vargu tiktų. Taip pat iš Vakarų siųsti ekonomistus, lietuvius ir nelietuvius, kurie ten ruošytų kursus ir seminarus, nagrinėjant laisvosios rinkos principus ir bendrai vakarietiško gyvenimą. Lietuva, pereidama į laisvąją rinką ir keisdama sunkiąją pramonę į lengvesnę, pergyvens sunkius laikus. Reikės šimtais milijonų paramos iš Vakarų. Ruošti planus tokiai paramai gauti.

Vienas kalbėtojas iš publikos apgailestavo, kad išieivija nepasiruošusi įvairiems ateities variantams, k.t sovietų imperijoje prasideda nebesukontroliuojama suirutė; Lietuvos laisvėjimo procesą Maskva stabdo jėga; paskelbus nepriklausomybę, Maskva uždeda ekonominę blokadą; Maskva palieka Lietuvą ramybėje ir t.t. Gali būti įvairių tarpinių variantų. Išieivijos organizacijos veikia be koordinacijos ir sprendžia trumpalaikes problemas. Reikia istorinės reikšmės žingsnio — sutelkti geriausius protus, įgytą patirtį ir ištikinti

mas Lietuvai širdis.

Sadūnaitė vertina perestroiką

Studijų užbaigos žodyje Nijolė Sadūnaitė akcentavo dvi pagrindines mintis: a) tik pilna nepriklausomybė gali užtikrinti tautos kultūrinį vystymąsi, tautinį augimą ir religijos laisvę ir b) sovietinė perestroika tarnauja komunistinės sistemos stiprinimui. Pusės šimtmečio teroras, anot jos, Lietuvos nepalaužė, ir tauta atlaikė fizinį ir dvasinį genocidą, nes Gerasis Dievas laimino kovotojus. Kankinių kraujas davė vaisių, kuris teikia jėgų tautai, jau kiek skirtingose sąlygose, toliau vesti kovą dėl nepriklausomybės Lietuvai gražinimo.

Vakarai su per dideliu pasitikėjimu žiūri į perestroiką. Bet prieš Katalikų Bažnyčią išleisti įstatymai iki šiol nėra panaikinti. Tebeveikia "religijų susivienijimų" nuostatai ir "religijų įgaliojimo" institucija nepanaikinta. Tik kol kas tų įstatymų nebe-naudoja praktikoje. Bet jie gali vėl pradėti veikti.

Grąžinta trejetą bažnyčių, leista statyti kelias naujas, bet KGB

toliau tebeverbuoja klierikus, neleidžia netinkamų klebonų didžiosiose parapijose pakeisti jaunais idealistais, šantažuoja veikliuosius tikinčiuosius. Ačiū Dievui, žmonės gąsdinimų jau nebebijo.

Pasitikėdama Dievu, seselė Nijolė į Lietuvos ateitį žiūri optimistiškai. Tik išieivija, teikdama Lietuvai medžiaginę paramą, yra pamiršusi reikalą gelbėti tautos suluošintą moralę.

Apie Nijolę, prieš jos kalbą, žodį tarė LB Vakarų apygardos pirm. Angelė Nelsienė. Publika, sužinojusi, kad tą dieną buvo seselės Nijolės vardadienis, pakilia nuotaika sugiedojo jai "Valio, valio".

Pabaigoje platesnę studijų analizę padarė dr. Vytautas Vardys. Pagal jį, iš svarstybų ir diskusijų išplaukė tokia pagrindinė mintis: Lietuva negyvuos, jei nekomunistinės jėgos nepajėgs lemti Lietuvos demokratinio kelio. Komunistai Lietuvai yra padarę tiek daug skriaudų, kad dabar jie turi įrodyti esą verti pasitikėjimo.

Studijų savaitgalio programa baigta Lietuvos himnu.

J. Kojelis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licenzija V/O "VNESHPOSYLTORG"

Gera žinoma firma su 30-ties metų patirtimi gerai ir greitai aptarnauja savo klientus siunčiant

SIUNTINIUS — DOVANAS su apmokėtu maitu

į TSRS, tame tarpe Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kt. GAVĖJAS NIEKO NEMOKA, VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

Klientų patogumui visi mūsų agentai turi didelį pasirinkimą aukštos kokybės prekių prienamomis kainomis.

Dėl informacijos prašome kreiptis į mūsų pagrindinę kontorą arba į visus mūsų agentus.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
40 East 49th Street, New York, N.Y. 10017,
Tel. (212) 832 - 7550

BOSTON, MA 02127	632 Dorchester Avenue	Tel. (617) - 268 - 1303
BROOKLYN, N.Y. 11222	661 Manhattan Avenue	Tel. (718) 389-6747
BROOKLYN, N.Y. 11235	1667 Sheepshead Bay Road	Tel. (718) 769-4023
BUFFALO, N.Y. 14212	701 Filmore Avenue	Tel. (716) 895-0700
CHICAGO, ILL. 60622	2242 W. Chicago Avenue	Tel. (312) 235-7788
CHICAGO, ILL. 60622	1723 W. Chicago Avenue	Tel. (312) 666-3985
CLEVELAND, OH. 44134	6089 State Road	Tel. (216) 884-1738
FORT WAYNE, IN. 46808	1807 Beineke Road	Tel. (219) 432 - 5402
HAMTRAMCK, MI. 48212	11415 Jos Campau Avenue	Tel. (313) 365-6350
HARTFORD, CT. 06106	1839 Park Street	Tel. (203) 232 - 6600
HERKIMER, N.Y. 13350	RR No. 1, Box 765 McKennan Rd.	Tel. (315) 866-3939
INDIANAPOLIS, IN. 46227	3216 St. Jude Drive	Tel. (317) 787 - 0052
IRVINGTON, N.J. 07111	1082 Springfield Ave.	Tel. (201) 374-6446
LAKEWOOD, N.J. 08701	901 E. County Line	Tel. (201) 363 - 2251
LOS ANGELES, CA 90046	7706 Santa Monica Blvd.	Tel. (213) 656 - 1962
MIAMI BEACH, FL. 33139	1352 Washington Ave.	Tel. (305) 532-7026
MINNEAPOLIS, MN. 55418	2422 Central Ave. N.E.	Tel. (612) 788 - 2545
NEWARK, N.J. 07106	698 Sanford Avenue	Tel. (201) 373 - 8783
NEW YORK, N.Y. 10009	122 First Avenue	Tel. (212) 533-2906
PHILADELPHIA, PA. 19115	9550-B Bustleton Ave.	Tel. (215) 698-9190
PITTSBURGH, PA. 15203	1307 E. Carson Street	Tel. (412) 481-2750
ROCHESTER, N.Y. 14621	681-683 Hudson Avenue	Tel. (716) 544 - 2151
TRENTON, N.J. 08611	703 So. Broad Street	Tel. (609) 393 - 9455
WATERVLIET, N.Y. 12189	1828 3rd Avenue	Tel. (518) 274 - 5242
WORCESTER, MA. 01607	22 Carlsad Street	Tel. (508) 798 - 2868
WHEATRIDGE, CO. 80033	4330 Quay Street	Tel. (303) 422-4330
YOUNGSTOWN, OH 44503	309 Federal Plaza West	Tel. (216) 743-0440

DAILĖS PARODA KULTŪROS ŽIDINYJE

Kultūros Židinyje Brooklyne vasario 10-11 dienomis vyko tradicinė dailės paroda, skirta Lietuvos nepriklausomybės šventei pagerbti. Parodą iš Chicagos atvežė jos organizatorius Algimantas Kezys, pavadinęs ją "Dailė '89". Parodą globojo LB New Yorko apygardos valdyba, kuri anksčiau rengė tas vasario mėnesio parodas. Jų surengė 16. Ši paroda atidarant buvo pavadinta 17-tąja.

Parodos sutvarkymas

Paroda užėmė tik didžiąją salę. Didesnė dalis paveikslų buvo sukabinti ant sienos. Praplėčiant paveikslam kabinti plotą, viduryje salės buvo pastatytos iš plačių plokščių keturkampės kolonos, ant scenos prie uždangos buvo kampu suguldyti stalai, į kuriuos atrėmė rinkinius paveikslus. Pasienuose dar buvo eilė stalų, kur buvo paskleisti smulkesni grafikos darbai, piešiniai, išleisti spalvotai atvirukai, knygos. Buvo ir nemaža krūva Romualdo Požerskio knygos *Atlaidai*. Tarp tų kolonų

— Vilniuje koncertavo pianistė Golda Vainbergaitė-Tatz iš JAV, kuri gimė Lietuvoje ir kurią nacių laikais išsaugojo kun. Antanas Gobis. Ji įteikė jam medali, kuriuo pagerbiami ne žydų tautybės žmonės, padėję žydams išsigelbėti nuo žudymo per II Pasaulinį karą. Ji kun. A. Gobį vadina savo seneliu ir savo namuose New Yorke ant sienos turi kunigo bronzinį bareljefą. Goldos motina jį vadindavo tėvu, lietuvių kunigas jai suteikęs antrąjį gyvenimą.

— Sveikatos ministerija perka iš Šveicarijos naudotus medicinius prietaisus, kuriuos gali pigiau nupirkti. Susitarta dėl dviejų aukštos klasės kompiuterių temografų pirkimo. Taip pat susitarta, kad Lietuvos gydytojai stažuosis Genevos Kantono medicinos istaigose.

salės vidury dar buvo keturi apskriti stalai, kur buvo išdėstyti grafikos darbai.

Toks parodos sutvarkymas labiau priminė meno mugę. Rengėjas to ir siekė, nes jam svarbu šį bei tą paruoti.

Dailininkai sutelkti iš Lietuvos, Vokietijos, Prancūzijos, Anglijos, Švedijos, Urugvajaus, Australijos, Kanados ir daugiausia iš Amerikos.

Kūrinių pobūdis ir kainos

Darbai atlikti įvairia technika, vyravo grafika, paskui rikiavosi tapyba. Skulptūros visai nebuvo, nes ją vežioti iš vietos į vietą — nesaugu.

Visi kūriniai mūsų modernios epochos, vieni abstraktūs, surrealistiniai, konstrukciniai, nepaprastai drąsių sprendimų. New Yorko lietuviškai publikai tokie kūriniai paprastai yra tolimi, nesuprantami. Todėl tokie kūriny ir neskiria didesnio dėmesio ir kūrinių neperka.

Šioj parodoj pirkimui buvo ir kliūtis — buvo per aukštos kainos. Buvo net 6 kūriniai, kurių kaina buvo apie 1500 dol. Paspalvinta Viktoro Petravičiaus grafika 1,200 dol. Tokių sumų New Yorko lietuvių dailininkų parodose niekas nemoka.

Ir grafikos darbai, atspaudai nuo linoleumo ar medžio raižiniai buvo per brangūs. Todėl parodoje nupirko tik vieną paveikslą. Neteko sužinoti, ką ir kokio kaina.

Tokia jau čia rūsti tikrovė — New Yorko lietuviai nemėgsta moderniojo meno, jo kūrinių neperka. Kadaise gražią parodą surengė A. Dargis, atvežęs kūrinius iš Rochesterio. Kiek buvo vargo parodą įrengti, o pardavė tik vieną paveikslą. Ir tą nupirko asmuo, atvažiavęs iš Baltimorės.

Verta tai prisiminti ir įvertinti tiems, kurie atvyksta į šią koloniją su moderniojo menu. Pasi-daro tikrai gailla didelio darbo, išlaidų, nes paroda neša tik nuostolius.

Algimantas Kezys yra tikras meno entuziastas, meno puoselėtojas. Pats tas paroda suorganizuoja, išleidžia net spalvotus katalogus. Parodas vadina Dailė '88, Dailė '89 Pavadinimas nėra surištas su kūrybiniais metais. Kūriniai nėra tais metais sukurti. Tais metais jis tik tą parodą suorganizavo.

Su paroda keliauja po įvairias lietuvių kolonijas. Ir kaip jis gali išsiversti, nes pardavimas visur labai mažas. Gal tik Los Angelese pardavė daugiau, nes ten labiau mėgstami modernieji menai ir žmonės ten turtingesni.

Dabar jis rengia kitą kilnojamą parodą, nori sutelkti lietuvių dailininkų religinių kūrinių kolekciją. Galima tik palinkėti kuo geriausios sėkmės!

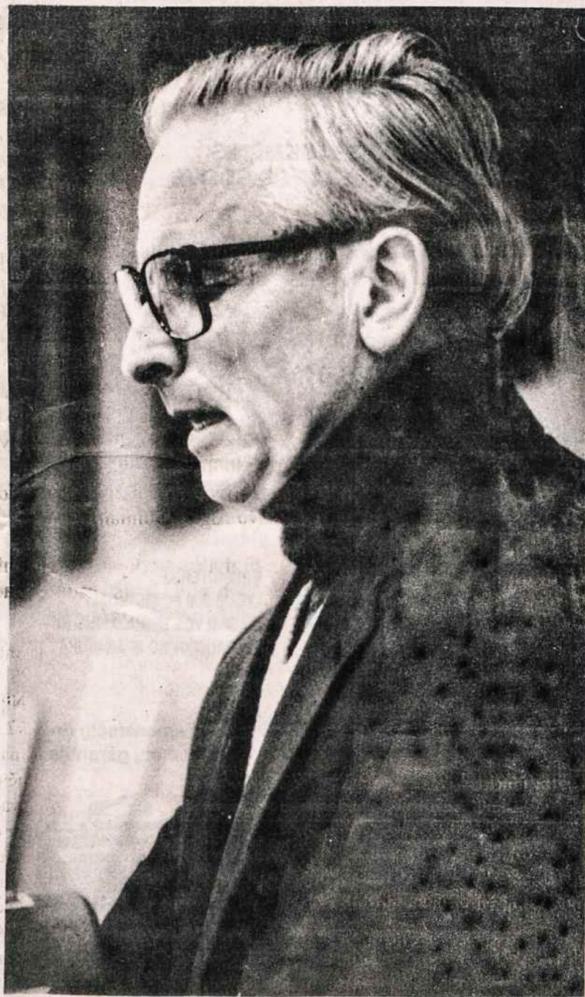
Nuotraukų knyga

Algimanto Kezio rūpesčiu Loyolos universiteto leidykla išleido Kaune gyvenančio Romualdo Požerskio knygą *Atlaidai — Lithuanian Pilgrimages*.

Į šią parodą buvo atvežęs nuotraukų originalų ir išleistos knygos nemažą skaičių. Parodos iškilmingo atidarymo metu apie knygą kalbėjo Paulius Jurkus, o apie parodą pats organizatorius Algimantas Kezys. Knygos parduota 40 egz.

Iškilmingą atidarymą pradėjo LB NY apygardos pirmininkas Vytautas Alksninis. Po atidarymo buvo gražios vaišės su vynu, kava, veikė ir baras. Tą vakarą žmonių atsilankė per 120, iš viso parodą aplankė per 200.

Organizatorius visą parodą sutalpino į nedidelį automobilį. Parodą uždarius, jis vėl rūpestingai pradėjo krauti. Dėjo labai taupiai, atsargiai, kad nepažeistų gražiai irėmintų meno kūrinių. Grįžo vėl į Chicagą. Rengėjai palinkėjo kuo geriausios sėkmės šiam meno entuziastui. (p.j.)

Algimantas Kezys vasario 10 kalba Kultūros Židinyje per dailės parodos atidarymą. Nuotr. V. Maželio

— Nijolė Sadūnaitė, kurią į Ameriką iškvietė prel. Jonas Kučingis, pirmiausia atvyko į Los Angeles, dalyvavo politinių studijų programoje, susitiko su laikraštinkais, aplankė liuanistinę mokyklą, dalyvavo daugelio organizacijų suėjimuose, kalbėjo Vistos (100 mylių nuo Los Angeles) lietuvių Vasario 16-sios minėjime ir kelias dienas pasidžiaugė Kalifornijos klimatu ir gamta. Vasario 15 išvyko į Chicagą, bet vasario 26 vėl grįžta į Los Angeles susitikimui su buv. prezidentu Ronald Reagan ir dar vieno dienraščio korespondentu. Aplankiusi Detroitą, kovo 6 Nijolė atvyksta į Clevelandą, o kovo 12 į New Yorką.

— Baltų Laisvės lyga metinę žmogaus teisių konferenciją Los Angeles mieste organizuoja kovo 24. Programos paruošimo komisijai, kurion įeina Latvijos ir Estijos konsulai, vadovauja lygos lietuvių sekcijos pirmininkė Angelė Nelsienė. Baltiškosios problemoms nagrinėti kviečiami amerikiečiai laikraštinkai, akademikai, teisininkai, JAV Kongreso ir vyriausybės atstovai.

— Jonas Masanauskas, Australijoje gimęs ir užaugęs, žurnalistas, aplankęs Lietuvą, ryšium su Gorbačiovo vizitu Lietuvoje, parašė puikų straipsnį angliškai. Aprašė dabartinę padėtį, kaip keičiami rusiški gatvių pavadinimai į lietuviškus, kaip laikėsi tauta Gorbačiovo vizito metu, Sąjūdžio veiklos programa ir jo pasiekimai, kaip veikia vadai. Straipsnis suteikia daug medžiagos, tiksliai aprašo įvykius. Straipsnis buvo išspausdintas Australijos spaudoje

— Lietuvos choreografų suvažiavimas įvyko Vilniaus menininkų rūmuose. Jį pradėjo Klaipėdos konservatorijos prof. Juozas Gudavičius. Jis priminė, kad 1905 m. sausio 3 d. netoli Kretingos, ūkininkų Jurkų gryčioje surengtame tautiniame vakare šešios mergaitės sušoko pirmąjį lietuvišką sceninį šokį "Aguonėlė". Tai ir buvo pirmoji choreografijos data. 1934 m. Kauno Kūno kultūros kursuose tautiniai šokiai buvo viena iš privalomų disciplinų.

Lietuvos Filharmonijos simfoninis orkestras savo penkdešimtmečiui paminėti tęsia koncertų ciklą, kuriame atliekamas ir avangardinis ieškojimų V. Rymo kūrinys — Pirmoji simfonija.

— Popieriaus paskirstymas 1990 metams Lietuvoje įvyko pagal dabartinius laikračių tiražus. Populiariausias laikraštis — *Komjaunimo tiesa* su 545,000 tiražu; labai išaugo žurnalai *Žvaigždutė*, *Šeima*, *Moteris* ir *Krantai*. Šoktelėjo ir *Gintasis Kraštas*. Sumažėjo *Kultūros barai*, *Literatūra ir Menas*, *Komunistas*.

Darbininko 1990 metams sieninis kalendorius su spalvotu viršeliu dar gaunamas *Darbininko* administracijos prisiunčiant 4 dol. Taip pat galima užsakyti savo gimtinės į Lietuvą oro paštu už 7 dol. Kreiptis *Darbininkas*, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY, 11207.

ELIZABETH, N.J.

Staigi mirtis

Lietuvos nepriklausomybės šventę paminėta vasario 18, sekmadienį.

Prieš 11 val. mišias klebonas Alfredas Zemeikis su procesija išėjo iš bažnyčios prie kryžiaus kieme. Ten tautiniais drabužiais pasipuošus Ona Baronaitė ir Marija Baržanskienė. Grįžtant į

bažnyčią, tik įėjus per slenkstį, Marija Beržanskienė sugriuvo ir išsiskyrė su šiuo pasauliu. Jai buvo suteiktas Paskutinis patepimas, atvyko policija ir ambulansas, bet atgaivinti nepavyko.

Velionė buvo ypatingai veikli parapijos organizacijų narė, buvo Moterų S-gos 66-tos kuopos pirmininkė. Jinai taip pat rūpinosi ir "Knygos Lietuvai" vėjumi.

INTERNATIONAL (708) 430-7272
 9525 So. 79th Ave. Hickory Hills, IL 60457 U.S.A.

G.T. INTERNATIONAL DĖKOJA VISIEMS SAVO KLIENTAMS UŽ IŠSKIRTINAI GERĄ 1989 M. SEZONĄ. KVIEČIAME VISUS KELIAUTI SU MUMIS 1990 METAIS.

1990 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

9001 KULTŪROS KONGRESAS & GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS gegužės 15-31 d. Čikaga/Berlynas/Vilnius; Lietuva 14 nkt. Vakarų Berlynas 1 nkt. KAINA: \$1,875.00

9002 TURISTINĖ KELIONĖ SU SUŠOKIMU I VOKIETIJOJE birželio 7-22 d. Maskva 1 nkt. Lietuva 3 nkt. KAINA: iš Čikagos \$2,490.00. Iš New Yorko \$2,490.00.

9003 DAINŲ ŠVENTĖ birželio 29 — liepos 15 d. Vilnius per Torontą/Helsinkį/Taliną; Lietuva 15 nkt. KAINA: \$2,280.00

9004 DAINŲ ŠVENTĖ „Grandies“ Ansamblio iškyla liepos 2-25 d. ŠI KELIONĖ IŠPARDUOTA

9005 DAINŲ ŠVENTĖ liepos 3-19 d. Čikaga/Berlynas/Vilnius; Lietuva 14 nkt. Vakarų Berlynas 1 nkt. KAINA: \$2,095.00

9006 TURISTINĖ KELIONĖ SU SUSTOJIMU AUSTRIJOJE VENGRIJOJ rugpjūčio 1-16 d. Lietuva 10 nkt.; Viena 2 nkt.; Budapesta 1 nkt. KAINA: iš Čikagos \$2,762.00. Iš New Yorko \$2,642.00

(Visos kainos gyvenant dviese kambaryje)

KELEIVIAI, KURIEMS NETINKA DATOS AR NENORI KELIAUTI SU GRUPE, GALI IŠSIPIRKTI PAS MUS KELIONĖ SU SPECIALIAI SUDARYTAIS MARŠRUTAIS:

- pasirinkite kelionės ilgį nuo 3-30 dienų;
- Maskvoje Jus pasitiks, perveš ir įsodins į lėktuvus;
- pageidaujant, Maskvoje Jus apnakvysins jaukioje, lietuviškoje aplinkoje;
- jeigu domina Maskva, galima apžiūrėti miestą su palydovu.
- Lietuvoje pasirinkite Jums mielesnę apsisostojimui vietą ar tai būtų Vilnius, Kaunas ar Palanga — o gal visos trys po keleto dienu.

PASKAMBINKITE AR UŽEIKITE — MIELAI PATARNAUSIMI

MŪSŲ FIRMA TAIP PAT SUTEIKIA VISAS KELIONIŲ PASLAUGAS. Padedame sutvarkyti išskvietimo dokumentus, rašome bilietus Jūsų artimiesiems atvykstantiems iš Lietuvos. Galime parūpinti bilietą nuo pat Maskvos iki Jūsų miesto. Turime žmogų suteikiantį sutikimo ir persodinimo paslaugas New Yorke ir Washingtono — patikimi profesionalai, kaip ir visi mūsų firmos darbuotojai.

Neužmirškite mūsų Jūsų biznio ar šeimos atostogų progomis. LAUKIAM JŪSŲ VISŲ!

SĖKMINGAI IR SAUGIAI JAU PERSIŪSTA VIRŠ DVIEJŲ MILIJONŲ DOLERIŲ ARTIMŲJŲ APIPREKINIMUI LIETUVOJE!

Toliau tęsiame šį patarnavimą greitai ir patikimai parūpinti mašinas, bei išskiesti jūsų artimuosius jiems patogiu laiku, be palydovo, už Jūsų nurodytą sumą apsiprekinėti užsienio valiutos parduotuvėje.

Kainoraščiai bei platesnė informacija bus mielai Jums pristatyta kreipiantis:

G. T. INTERNATIONAL INC.
 9525 SO. 79TH AVENUE
 HICKORY HILLS, IL 60457-2259
 TEL. 708-430-7272

PRAŠOME ATKREIPTI DĖMESĮ Į NAUJĄ ADRESĄ IR TELEFONO KODĄ.

TRANSPAK GARANTUOJA ELEKTRONINES PREKES

2-JŲ METŲ GARANTIJA

TV, video, stereo aparatūra yra garantuojama 2-iems metams perkant per TRANSPAK įs-taigą. Sutartis pasirašyta su ELEKTRONU — didžiausia elektroninių prekių taisymo įmone Lietuvoje. Turi savo skyrius visuose didesniuose miestuose Lietuvoje. ELEKTRO-NE dirba virš tūkstančio inžinierių ir technikinio personalo. Jei tektų taisyti, taisyimas nemokamas.

VAISTAI

Siunčiame **receptinius ir nereceptinius** vaistus. Bayer aspirinas (600 tbl.), multivitaminai, Advil, ir kt. \$65. Vaistus galime pakeisti arba pridėti didesnį kiekį pagal pageidavimą. **MUITO NĖRA.**

ĮVAIRŪS MAISTO SIUNTINIAI

Delikatesiniai mėsos gaminiai — sprandinė, rūkytos dešros, skilandis ir pan.; kava, kaka-va, prieskoniai. Šių siuntinių turinį ir svorį sudarysime pagal jūsų pageidavimą. **MUITO NĖRA.**

PINIGŲ PERVEDIMAS

Palkimal tvarkomi naudingiausias būdais jūsų giminėms. Galime atidaryti sąskaitą „dolerinėje“ trūkstantų prekių įsigijimui.

DAIKTŲ PERVEŽIMAS

Turime didelę patirtį siunčiant kargą į Lietuvą ir iš kitų JAV miestų. Siunčiam siu-vimo, mezgimo mašinas, telefaksus ir **DĖVĖTUS RŪBUS** ir t.t. **Visos garantuo-tos elektroninės prekės pristatomos per UPS į kitus JAV miestus.**

Rašydami **BŪTINAI PRANEŠKITE SAVO TELEFONO NUMERĮ** — atsakymą į savo klausimus gausite greičiausiai — arba skambinkite:

Romas Pukštas
TRANSPAK
 2638 W. 69th St.
 Chicago, IL 60629
 1 (312) 436-7772

Istaiga veikia kasdien 9-5 v.v.
 Šešt. 9-2 v. p.p.
 Arba susitarus

DĖMESIO!

VISIEMS LIETUVIAMS,
KURIE LANKOSI AMERIKOJE
AR KURIE VYKSTA Į LIETUVĄ
ĮSIGYKITE VISUS ELEKTRONINIUS REIKMENIS
PAGAL EUROPIETIŠKĄ 220 VOLTŲ ELEKTROS SROVĖ

**TIMURS STORE
JOY – LUD**

ELECTRONICS
200 5TH AVE (tarp 23 & 24 Gatvių)
NEW YORK, N.Y. 10010
TELEFONAS (212) 807 - 8484

TELEVIZIJOS APARATAI
(Ivairaus dydžio ir įvairių firmų)

KOMPIUTERIAI
LYGŪS IBM PC SISTEMAI
SU SPALVOS REGULIAVIMO IR
ATSPAUSDINIMO APARATŪRA

Visi kompiuteriai gaminti 1989 metais amerikiečių fir-
mos INNOVATION, kuri duoda vienerių metų garantiją
Lietuvoj

ELEKTRONINIAI PIANINAI
ĮVAIRIAM NAUDOJIMUI

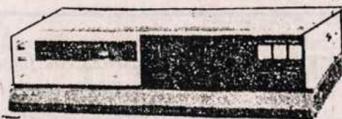
TELEFONŲ ATSAKYO APARATAI

PANASONIC M7
COMCORDER VIDEO FILMAVIMO
APARATAI PAL SISTEMAI

ĮVAIRŪS RADIO APARATAI
SU TRUMPOM BANGOM

VCR (Video juostų rekordavimo ir groji-
mo aparatai) PAK/SECAM/DK SISTEMAI
(Įvairių firmų, įskaitant ir Panasonic)

VISA APARATŪRA
TURI PAAIŠKINIMUS IR
RUSŲ KALBA

MES TAIP PAT TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ SONY, MAXWELL IR
KT. ĮVAIRIAUS ILGUMO VIDEO IR AUDIO KASEČIŲ

DĖMESIO!

HIGH TECH KOMPUTERIAI

Mūsų parduotuvė, pirma ir vienintelė per emigraciją, par-
duoda aukščiausios kokybės įrengimus dėl biznio pas-
skirties ir asmeniniam naudojimui. Mes turime 30-ies
žymiausių firmų kompiuterius. Jūs nusipirksite mūsų
parduotuvėje tik geriausią elektroniką, taip pat gausite
tikrai profesionalų patarnavimą.

Mes parduodame visas kompiuterio atsargines dalis, reikmenis, ir programas.
Mes turime didžiulį pasirinkimą. Televizijos aparatų, FAZ-ų, Kamkorderių, VSR-
ų, Trumpųjų bangų radijo aparatų, 2-iejų kasečių rekorderių, telefono aparatų,
telefono atsakymo aparatų, virtuvės reikmenų ir t.t.

Speciali kaina 220 Voltų Kompiuteriams ir PAL SECAM
sistemos elektronikai, kuria jūs galite naudoti Lietuvoje
ir Europoje.

Mes kalbame angliškai ir rusiškai.

41 W. 35th GATVĖ, tarp 5 ir 6 Avenues, Manhattan, NY
212 465-0621

**LIETUVIŲ KATALIKŲ
SUSIVIENIJIMAS**

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes
prašant – gavimui mortgicijų.

Norj įsirašyti kreipkitės į Susivienijimo Centrą, P. O. Box 32, Wilkes-Barre,
PA 18703. Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į Susivienijimo
direktorių Joną A. Vainių, 3 Clare Dr., East Northport, N.Y. 11731. Namų
tel. 516 261-3797, ofiso tel. 718 847 - 2686.

Bostone atidarytas didžiausias Amerikoje
lietuviškų meno dirbinių

salionas

DOVANA

Norintiems įteikti lietuviškų suvenyrų
savo giminiams ar draugams Šv. Kalėdų,
Naujųjų Metų, įvairių jubiliejų ar bet kuria
kita proga – siūlome platų pasirinkimą.

Galite įsigyti:

- žymiausių išlėvijos ir Lietuvos men-
tinių paveikslų, grafikos darbų, me-
džio drožinių;
- Tautinių rūbų, juostų, gintaro, stiklo
ir keramikos dirbinių su lietuviška
ornamentika;
- Tautinių vėliavų, Vyčių, įvairiausių
lipdžių;
- Knygų apie Lietuvą anglų kalba ir
Lietuvos žemėlapių;
- audio ir video kasečių su naujausia
lietuviška muzika;
- tinkančią Lietuvos dažnumams video
aparaturą ir kitas elektronikos siste-
mas žemomis kainomis.

Visą tai galima užsisakyti pagal katalogą
kurį galite gauti atsunte 2 dol. čekį firmai
BALTIC ASSOCIATES, LTD
P.O. Box 1406 GMF Boston, MA 02201
Tel. (617) 269-4455 • Fax (617) 268-8376
368 Broadway, So. Boston, MA 02127

**KELIONĖS
Į LIETUVĄ
1990**

Išvykimo datos:

Gegužės 6 (Finnair)	Liepos 4 (Air France)
Gegužės 19 (Lufthansa)	Rugpjūčio 5 (Finnair)
Gegužės 30 (Air France)	Rugpjūčio 13 (AF ir LH)
Birželio 17 (Finnair)	Rugsėjo 7 (Air France)
Liepos 1 (Finnair)	Spalio 2 (Lufthansa)
Liepos 2 (Air France)	Gruodžio 21 (Finnair)
Liepos 3 (Lufthansa)	

Grįžimo datos – įvairios.

Kelionių trukmė grupėms – 10, 15, 20 ir 25 dienos.

Kelionės vykstantiems privačiai – pagal pageidavimą
(norintiems užsakome viešbučius).

Kelionių kaina su privačiais kvietimais .... nuo \$1034.00
grupėms ..... nuo \$2100.00

Visos kelionės užsakytos per Maskvą. Vyksta derybos dėl tie-
sioginių skridimų į Vilnių. Deryboms pavykus ir surinkus pakan-
kamai keleivių, visi skridimai bus tiesiogiai į Lietuvą. Todėl keleivių
skaičių turime žinoti iš anksto.

Kviečiame nedelsti ir užsakyti keliones kuo anksčiau.

Registraciją pradėdame 1990 m. sausio 2 d.

Smulkesnių žinių teiraukitės

tel. (416) 769-2500, TELEX 06-967812, FAX (416) 763-6279
2100 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1M7

Registracijos numeriai 2559030 ir 2475066

– VILNIUS – MIESTO PLANAS –

Naujai išleistas, spalvotas Vilniaus žemėlapis. Pritaikytas turis-
tams su bažnyčių, muziejų adresais ir pilnu gatvių indeksu.

Sulankstytas \$10.00 su persiuntimu.
Plakato forma \$12.00 su persiuntimu.

Užsakymus siųsti:

SAKALAS
7328 S. California Ave.
Chicago, IL. 60629

POSTAGE STAMPS OF LITHUANIA

220 puslapių gausiai iliustruota Lietuvos istorija
pašto ženkluose. Kaina 20 dol. su persiuntimu. Graži
dovana jaunesniems ir vyresniems, čia ir Lietuvoje.
Su užsakymais kreiptis adresu: C. Matuzas, 107 - 32
117 St., Richmond Hill, N.Y. 11419.

Reikalingiausių vaistų siunti-
mas į Lietuvą: Bayer aspirinas,
multivitaminai, vaikai vaistai
– 65 dol. su pristatymu. Maito
nera. Siunčiame ir receptinius
vaistus. Vaistus siūsti paštu
draudžiama. Romas Pakštys,
Transpak, 2638 West 69 St.,
Chicago, IL, 60629. Tel. 312 -
426 - 7772.

Galime atidaryti sąskaitą do-
leriais jūsų giminei Lietuvoje.
Galės pirkti "dolerinėje" šiuo
metu trūkstamų prekių: muilo,
aliejaus ir kitko. Romas Pakštys,
Transpak, 2638 West 69 St.,
Chicago, IL, 60629. Tel. 312 436
- 7772.

Reikalinga ir pritinga –
Paskaityti Darbininką.

**DEXTER PARK
PHARMACY**
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

LITHUANIAN COOKERY
.. English, 316 pages, price 10 dol.

Agrecomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių
receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga
su plačiais aplanku. Darbininkas, 341 Highland Blvd.,
Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 12 dol. Persiuntimas
ir Postage 1.50 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

Čia galite gauti:

- Lietuviškas VISA korteles
- Pinigines perlaidas
- Čekių sąskaitas
- Taupymo sąskaitas
- Įvairias paskolas
- Įvairius taupymo sertifikatus

—Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.—
KASOJE taip pat galite mainyti čekius, perversi Social Security
indėlius, atidaryti arba perkelti IRA fondus ir atlikti kitus bankinius
reikalus.

Jūsų laukia lietuviškas patarnavimas, maloni nuotaika ir naudinga
ateitis

Naujas K A S O S adresas: 86 - 21 114th Street, Richmond Hill, N.Y.
11418. Telefonas: 718 441 - 6401.

KAI ŠALNOS UŽPUOLA SAULĖTĄ FLORIDĄ

NUŠALO GĖLĖS, IR MEDŽIAI PARUDE META LAPUS

Kartas nuo karto, kas dešimt ar penkiolika metų, saulėtą Floridą, tą gražiąją vasaros šalį, užpuola šalnos. Prieš Kalėdų šventes visame Amerikos kontinente siautė dideli šalčiai. Jie pasiekė ir Floridą.

Greitkeliai apkloti ledu

Šaltis atėjo per šiaurines valstybes. Floridos kaiminystėje šiaurėje yra Georgijos valstybė. Ir ji buvo ledo sukaustyta. Šalnos persikėlė į Floridą ir veržėsi tolyn ir tolyn į pietus. Didžiųjų vieškelius, greitkelius apklojo ledu. Visur buvo lyg koks stiklas — kiek akimis užmatei. Buvo Kalėdų švenčių sezonas, tai į pietus keliavo daugybė mašinų.

Įvažiavus į Floridos valstybę, koks šimtas mylių pavirto lyg kokiū milžinišku automobilių garažu. Visuose greitkeliuose buvo mašina prie mašinos, nes pavažiuoti negalėjo. Daugybė jų buvo nuslydę į pakeles, į griovius, suskersavę. Niekas negalėjo pajudėti. Teko ieškoti nakvynės moteliuose arba lindėti mašinoje.

Antanas Giniotis su žmona Regina ir dviem sūnumis iš Toronto važiuojo šventėm pas savo motiną Katriutę Giniotienę-Sodonienę. Jis šiaurietis, pripratęs prie tokių nuotykių, kai ledas sukausto kelius. Jis tuoj pasuko į mažesnius šoninius kelius, kur paprastai judėjimas būna mažesnis, ir pamažu parvažiavo apledėjusius kelius ir pasiekė zoną, kur keliai buvo be ledo.

Nušalo gėlės, vaismedžiai, medžiai

Dvi naktis prieš Kalėdas, šalnos priartėjo prie Miami. Juno Beach rajone dvi naktis buvo ledas ant lauke stovinčių indų su vandeniu.

Tos šalnos tiesiog sunaikino žydinčias gėles, krūmelius, dekoratyvinius medelius, me-

— Lietuvoje yra 17 bylų dėl Lietuvos trispalvės išniekinimo, bet tik dvi išaiškintos. Viena iš jų perduota karinei prokuratūrai, nes nusikaltėliai — kareiviai, o kitas kaltininkas gavo dvejus metus pataisos darbų.

džius. Už dienos kitos krūmeliai tiesiog sužlugo, medžių lapai parudo arba pasidarė šviesiai pilki.

Prie garažo buvo gražus, vešlus ir gana aukštas medis. Jis nušalo ir numetė daugybę lapų. Medis pasidarė lyg koks vaiduoklis. Kai važiuoji keliais, aplinkui tik ruda, ruda. Čia buvo susodinti dekoratyvūs medžiai, ir visi nušalo. Pakrantės prie jūros buvo apšodintos krūmais. Jų lapai buvo vešlūs, žali. Dabar regti tik rudą rudeningą spalvą. Ir neįjauki, kad rudens spalvos maišosi vasaros peizaže.

Palietė ir vaismedžius. Šiaurinėje Floridoje suledėjo dalis vaismedžių: Juno Beach, Jupiter zonoje vaismedžiai nedaug nukentėjo. Palmės daugumoje neušalo, nušalo tik viena rūšis, kurios šakos ilgios su siauriais lapeliais.

Didysis apšalimas

Radijus ir spauda prašė palaukti septynių savaites. Tada paaškes ar medukai nušalę, ar ne. Daugumoje už poros — trejetos savaitių jau ėmė leisti naujus lapelius. Reikia tikėtis, kad atsigaus ir didieji krūmai, krūmeliai, medžiai medeliai. Bet jie ant žemės pabėrė daugybę lapų.

Prieš šiukšlių išvežimo dieną pakelėse buvo galima matyti susstatytus maišus, jų net keliolika prie vieno namo. Taip vyko didysis apšalimas. Dabar Florida vėl žaliuoja, pamažu atsigauja. Vėl ten dienos šiltos, ir pajūriai pilni žmonių. Dabar kaip tik pats geriausias sezonas poilsiauti Floridoje.

Šiaurietčiai svečiuojasi

Kalėdų šventėm iš šiaurės atvyko gana daug svečių. Iš Chicago atvyko dr. Adolfas ir Jadvyga Damušiai ir svečiavosi pas kun. Vytautą Piktorną. Kalėdų šventėm trumpam atskubėjo ir jų dukra Gintė Damušytė, Informacijos Centro direktorė.

Iš Cape Code atvyko Česlova ir Tadas Aleksoniai, mano geri bičiuliai. Su Tadu lankėme tą pačią Telšių gimnaziją. Jie čia bus visą žiemą iki gegužės mėnesio, nes Česlova turi astmą ir sunkiai pakelia šalčius. Sausio gale iš New Yorko atvyksta Elena ir Juozas Andriušiai. Iš Toron-

to čia kasmet svečiuojasi Liucija Skripkutė. Atvažiuoja ir dr. Jokūbas Stukas iš New Jersey, nes čia turi savo namus.

Vestuvių sukaktis

Kalėdų dieną Bronė ir Bronius Oniūnai atšventė vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Susituokė jie 1939 Kalėdų pirmą dieną Panevėžyje. Bronė kilusi iš Joniškėlio, Bronius iš Šiaulių. Tuo metu tarnavo geležinkeliuose ir tvarkė tos linijos prekinį vagonų paskirstymą.

Jų namuose Juno Beach buvo gražios vaivšės. Dalyvavo apie 45 svečiai. Sukaktuviniškai gavo daug dovanų iš draugų, iš giminių iš Lietuvos.

Lanko kitus kraštus

Kai vieni atvažiuoja čia svečiuotis, tai vietiniai važiuoja į kitus kraštus.

Sausio 21 į Lietuvą išvyko Dalia Galaunytė-Kaupienė-Augūnienė su savo vyru Algiu Augūnu. Dalios tėvelis buvo prof. Paulius Galaunė, meno istorikas, muziejininkas. Sausio 25 Kaune paminėta prof. Galaunės gimimo 100 metų sukaktis. Į šią šventę buvo pakviesta ir dukra Dalia.

Aldona ir Vytautas Bieliūnai mėgsta keliauti. Vasario mėnesį jiedu išvyksta į Viduržemio jūros valstybes, aplankys Graikiją, Izraelį, Egiptą ir kitas ten esančias valstybes. Jiedu sausio 29 artimų bičiulių tarpe paminėjo savo vedybų 35 metų sukaktį.

Mirė A. Jucėnas

Vasario 4 rytą ligoninėje mirė Antanas Jucėnas. Jį buvo ištikęsi širdies priepuolis. Ligoninėje viškas komplikavosi, ir gydytojai jo nebeišgelbėjo.

Velionis buvo gimęs Laukuvoje. Jis tada vadinosi Jucevičius. Ankti išvyko į Kauną, tarnavo Ekonominėje karių bendrovėje, vadovavo tos bendrovės Karo mokyklos skyriui. Amerikoje gyveno prie Hartfordo. Žiemas praleisdavo Floridoje, Juno Beach, Fla., kur turėjo savo namus, o vasaras Centerville, Mass., kur turėjo irgi namus. Palaidoti išvežtas į Cape Codą.

Pokylių sezonas

Šventės — tai svečiavimosi laikas. Pajūrio gyventojai ir taip mėgsta svečiuotis. Šeimos rengia savo pokylius ir sukveičia artimus bičiulius, atvykusius svečius. Kas savaitę bent porą trejetą vakarų tenka atiduoti šiai pramogai — pasisvečiuoti.

Dailės parodos

Čia gyvena dail. Rimgailė Zotovienė-Jonynaitė. Jai dėdė yra dail. V. K. Jonynas. Ji čia atsidėjusi trūšia, kuria daugiausia akvareles, tapo ir aliejumi. Chamber of Commerce banke vyko jos akvarelių paroda. Kūriniai išskabinti per du aukštus, iš viso kokia 20, ar daugiau.

Dailininkė turi savo braižą ir savo koloritą. Mėgsta tapyti gėles, krūmus, vandenį, pakrantes, neryškindama kontūrų, perduodama tik jaukią lyrinę nuotaiką. Koloritą dominuoja melsvos spalvos.

Susituokė

Kalėdų antrą dieną susituokė Apolonija (kurią paprastai vadina Lana) Pažerienė su Vladu Žibu. Abu našliai. Vladas Žibas, Lietuvoje buvęs karininkas, Amerikoje ilgą laiką gyveno New Yorko artumoje, čia baigęs biochemijos mokslus, dirbo Pfizer bendrovėje. Išėjęs į pensiją, nusikėlė į Juno Beach rajoną. Lana Pažerienė čia atkilo iš Los Angeles. Ji yra Gobyte. Jos tėvelis buvo Juozas Gobis, žinomas pedago-

gas, eilės pedagoginių ir auklėjimo knygų autorius.

Įvairenybės

Juno Beach artumoje gyvena ir muzikas Liudas Stukas, kuris didžiųjų švenčių metu vargduoja lietuviškom pamaldom. Teko jį susitikti.

Dainos chorui vadovauja Irena Manomaitienė, bet ji švenčių metu buvo išvykusi į Bostoną, kur anksčiau gyveno. Tuo metu chorui vadovavo Vincas Staknys.

Teko lankytis ir pas Mariją ir Vytautą Oniūnus, kurie anksčiau gyveno Woodhavene, N.Y. Pas juos prieš Kalėdas buvo atvykusi sesuo Aleksandra Palienė iš Šiaulių. Pasisvečiavusi mėnesį pas abu brolius, Vytautą ir Bronių Oniūnus, išvyko į Torontą, kur gyvena jos vyras. Karo audros juos perskyrė, ji su dukra liko Šiauliuose, o vyrą nubloškė į tolimus vakarus.

Bronės ir Broniaus Oniūnų kaimynas yra architektas Stasys Giedrikis. Jo žmona, dr. Irena Tallat-Kelpšaitė-Giedrikienė, sunkiai serga Alzheimer liga. Dabar ji yra išvežta į Matulaičio namus Putname.

Susitikau ir Vincą Šalčiūną, uolų visuomenininką, kadaise gyvenusį prie Filadelphijos. Jis ten buvo veiklus ir judino visą kultūrinį, visuomeninį gyvenimą. Ir dabar čia dalyvauja plačioje veikloje: skaito paskaitas, rodo skaidres, redaguoja biuletinį.

Veikia čia ir LB apylinkė, kurios iniciatyva kas mėnesį vietos lietuviai susirenka į vieną valgyklą — kavinę. Ten papietauja, pasikalba aktualiais reikalais. Veikia Balfas, Lietuvos vyčiai, Liet. Dukterų draugija. Labiausiai veikia tai žuvauto-

jai. Tokiais yra: Juozas Andriušis, Marius Sodonis, Bronius Oniūnas, Albinas Pilypavičius, Vladas Žibas, Vytautas Bieliūnas. Jų namuose — meškerių kolekcijos. Ankstų rytą pasikelia į žūklę ir prieš pietus grįžta, parnešdami kartais gana daug žuvies. Dauguma jų namuose turi ir savo rūkyklą. Geriausia žuvis čia dažnai patiekama ant pietų stalo.

Lietuviškos pamaldos vyksta Šv. Pauliaus nuo Kryžiaus pa-

rapijos bažnyčioje. Jos būna sekmadieniais 2 v. popiet., išskyrus trečią mėnesio sekmadienį, kada kunigas važiuoja į Pompano Beach pamaldoms. Mišias aukoja kun. Vytautas Piktorna. Jis visada pasako gražų, turiningą pamokslą ir pamaldas praveda pakiliai. Jų metu gieda Dainos choras. Pamaldos vyksta ne didžiojoje bažnyčioje, bet šoninėje koplyčioje, kurioje telpa per 100 žmonių. Koplyčia būna visada pilna. (p.j.)

Tautinės sąjungos seimas

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimas įvyks gegužės 12 - 13 dienomis Holyday Inn, Randolphe tarp Bostono ir Brocktono. Seimo paruošiamaisiais darbais rūpinasi Bostono skyriaus sudaryta komisija, kuriai vadovauja Juozas Rentelis, buvęs skyriaus pirmininkas.

Lietuvos reikalai per radiją

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties proga pasikalbėjimus angliškai su adv. William Pribušausku perdavė radijo stotis WMSX vasario 5 d., o radijo stotis WBET — vasario 6 d. Pirmasis pasikalbėjimas truko pusę valandos, o antrasis — valandą. Pasikalbėjimuose paliesti įvairūs Lietuvos reikalai.

Laisvės Varpas skyrė Vasario 16-tąją dalį savo vasario 11 d. laidos, specialią programą anglų kalba perdavė iš radijo stoties

WBET pačią Vasario 16-tąją, vasario 18-sios savo laidoje toliau ryškino lietuvių tautos laisvės siekį, sutinkamus sunkumus, pasiektus laimėjimus ir reikalą išiešviti stiprinti tautos kamieno pastangas savo žemėje atgauti išplėstą laisvę.

Specialioje programoje, trukusioje 50 minučių, anglų kalba iškelta garbinga Lietuvos istorija, jos pasiekti praeityje politiniai ir kultūriniai laimėjimai, kovos už laisvės atstatymą po antrojo pasaulinio karo, paskutiniai poslinkiai taikomis parlamentarinėmis priemonėmis be kraujo praliejimo atgauti tai, kas Hitlerio-Stalino suokalbčio pagrindu neteisėtai išplėsta. Visa žodinė programos dalis perpinta lietuviška muzika, liaudies ir originalia. Programa sudaryta taip, kad ji būtų patraukli ir įdomi amerikiečių visuomenei.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Tel. 508 - 586 - 7209.

1990 METŲ LIETUVIŲ TAUTINIŲ DAINŲ ir ŠOKIŲ FESTIVALIUI LIEPOS 5-8 DIENOMIS

BALTIC TOURS siūlo septynias išskirtinas 7, 10 ir 13 dienų keliones į Lietuvą!

LIETUVA, RUSIJA ir SUOMIJA
15 dienų kelionė, iš jų 7 dienos Lietuvoje: 7 naktys Vilniuje, 2 Maskvoje, 2 Leningrade ir 2 Helsinkyje. Finnair linija, viešbutis "Lietuva".

Kelionė #629 birželio 29 - liepos 13.
\$2,459.00 iš Bostono ir New Yorko
\$2,659.00 iš Chicago.

LIETUVA ir VOKIETIJA
18 dienų kelionė, 13 dienų Lietuvoje: 14 naktų Vilniuje, 2 vakarų Berlyne. KLM linija ir Aeroflot tiesioginis skrydis į Vilnių iš Berlyno.

Kelionė #702L liepos 2-19, "Lietuvos" viešbutis.
\$2,269.00 iš Bostono ir New Yorko
\$2,369.00 iš Chicago.

Kelionė #702T liepos 2-19, "Turistų" viešbutis.
\$2,049.00 iš Bostono ir New Yorko
\$2,149.00 iš Chicago.

LIETUVA
13 dienų kelionė, 10 dienų Lietuvoje (11 naktų Vilniuje). Pan American linija, "Lietuvos" viešbutis.

Kelionė #703A liepos 3-15
\$2,049.00 iš Bostono ir New Yorko
\$2,249.00 iš Chicago.

LIETUVA ir SUOMIJA
14 dienų kelionė, 10 dienų Lietuvoje: 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje. Finnair linija.

Kelionė #703B liepos 3-16, "Turistų" viešbutis.
\$1,949.00 iš Bostono ir New Yorko
\$2,149.00 iš Chicago.

Kelionė #703C liepos 3-16, "Trinapolis" - žaliame ramioje Vilniaus "Zirmūnų" priemiestyje keturių aukštų viešbutis su restoranu ir baru. Tinkamas pavėniams arba grupėms.

\$1,749.00 iš Bostono ir New Yorko
\$1,949.00 iš Chicago.

Kelionė #703D liepos 3-16, "Composers" apartamentai, netoli Virgijo parko, norintiems privatumo. Yra tik 14-kai asmenų. Duodama kaina padengia tikrai apartamento nuomą. Kelionės, maistas, apžiūrinėjimai ir Festivalio programos yra asmeninis rūpestis.

\$1,649.00 iš Bostono ir New Yorko
\$1,849.00 iš Chicago.

LIETUVA, RUSIJA ir SUOMIJA - 15 dienų kelionė. 2 naktys Maskvoje, 7 naktys Vilniuje, 2 naktys Leningrade, 2 naktys Helsinkyje. Finnair linija.

Kelionė #515 gegužės 15-27:
\$2,159.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,359.00 iš Chicago.

Kelionė #813 rugpjūčio 13-27:
\$2,459.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,659.00 iš Chicago.

LIETUVA ir VOKIETIJA - 15 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 2 naktys Hamburgo. Lufthansa linija.

Kelionė #522 gegužės 22 - birželio 5:
\$2,299.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,499.00 iš Chicago.

LIETUVA ir ČEKOSLOVAKIJA - 11 dienų kelionė. 7 naktys Vilniuje, 2 naktys Prahosje. CSA linija.

Kelionė #608 - birželio 8-18:
\$2,099.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,299.00 iš Chicago.

LIETUVA ir ŠVEICARIJA - 15 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 2 naktys Zūriche. Swissair linija.

Kelionė #614 - birželio 14-28:
\$2,269.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,469.00 iš Chicago.

LIETUVA, SUOMIJA ir ESTIJA - 15 dienų kelionė. 10 naktų Vilniuje, 1 naktis Taline, 2 naktys Helsinkyje Finnair linija.

Kelionė #801 - rugpjūčio 1-15:
\$2,389.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,589.00 iš Chicago.

LIETUVA ir AUSTRIJA - 15 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 2 naktys Vienoje. Austrian Airlines linija.

Kelionė #808 rugpjūčio 8-22:
\$2,399.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,599.00 iš Chicago.

LIETUVA - 10 dienų kelionė. 8 naktys Vilniuje. Finnair linija.

Kelionė #943 rugsėjo 13-22:
\$1,809.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,009.00 iš Chicago.

LIETUVA ir SUOMIJA - 14 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje. Finnair linija.

Kelionė #913 rugsėjo 13-26:
\$2,209.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,409.00 iš Chicago.

LIETUVA ir ČEKOSLOVAKIJA - 15 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 2 naktys Prahosje. CSA linija.

Kelionė #105 spalio 1-15:
\$2,159.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,359.00 iš Chicago.

LIETUVA ir ČEKOSLOVAKIJA - 12 dienų kelionė. 9 naktys Vilniuje, 1 naktis Prahosje. CSA linija.

Kelionė #106 lapkričio 5-16:
\$1,699.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$1,899.00 iš Chicago.

SV. KALĖDOS ir NAUJIEJI METAI LIETUVOJE
15 dienų kelionė. 12 naktų Vilniuje, 1 naktis Prahosje. CSA linija.

Kelionė #1225 gruodžio 21-sausio 4, 1991:
\$1,799.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$1,999.00 iš Chicago.

NAUJIEJI METAI LIETUVOJE - 15 dienų kelionė. 12 naktų Vilniuje, 1 naktis Prahosje. CSA linija.

Kelionė #1280 gruodžio 29 - sausio 11, 1991:
\$1,799.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$1,999.00 iš Chicago.

1990 METŲ PAPILDOMOS KELIŲNĖS I LIETUVĄ

SV. VELYKOS LIETUVOJE - 12 dienų kelionė. 10 naktų Vilniuje. Finnair linija.

Kelionė #405 balandžio 5-16:
\$1,799.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$1,999.00 iš Chicago.

LIETUVA ir VOKIETIJA - 12 dienų kelionė. 8 naktys Vilniuje, 2 naktys Vakarų Berlyne. KLM linija ir Aeroflot tiesioginis skrydis į Vilnių iš Berlyno.

Kelionė #507B gegužės 7-18:
\$1,699.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$1,769.00 iš Chicago.

LIETUVA ir VOKIETIJA - 19 dienų kelionė. 15 naktys Vilniuje, 2 naktys Vakarų Berlyne. KLM linija ir Aeroflot tiesioginis skrydis į Vilnių iš Berlyno.

Kelionė #507A gegužės 7-25:
\$2,079.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,149.00 iš Chicago.

LIETUVA ir SUOMIJA - 14 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje. Finnair linija.

Kelionė #510 gegužės 10-23:
\$2,109.00 iš Bostono ir New Yorko,
\$2,309.00 iš Chicago.

Visų kelionių, išskyrus #703D, kainose įskaitoma bilietis į Festivalio programą, tris pamaitinimus kasdieną, pusių, pietus ir miesto apžiūrinėjimą West Berlyne ir Helsinkyje, pervežimą ir asmeninį BALTIC TOURS palydovo patarnavimą visoje kelionėje.

Smulkesnėms informacijoms ir brošiūrai, kreipkitės į BALTIC TOURS • 77 Oak St., Suite 4 • Newton, MA 02164
Tel. 617/965-8080 • Fax 617-332-7781

A. A. VAIDUČIUI ZIKARUI

iškėlavus amžinybėn, bendrų pergyvenimų draugus: brolių Vainutį su šeima, brolių Teisutį su šeima Australijoje, seserį Alytę su vyru Lietuvoje giliai užjaučia ir kartu liūdi

Petras ir Genovaitė Šlapeliai

A. A. STEFANIJAI MEŠKAUSKIENEI

mirus, giliai užjaučiame jos vyrą Mykolą, dukrą Tylę Siemaškiene, anūkus Dainą ir Algimantą su šeimomis.

*Regina ir Kazimieras Čiurliai
Dana Saldaitis, MD*

A. A. AUDRONEI GUDAITEI

mirus, reiškiau giliai užjaučiantą jos motinai Veronikai, seseriai Gražinai su vyru David ir kitom giminėms bei artimiesiems.

Dail. Juozas Bagdonas

DARBININKAS

Administr. .... (718) 827-1351
Redakcija. .... (718) 827-1352

Spaustuė .... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) .... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: kovo 3, šeštadienį, solisčių iš Lietuvos koncertas. Rengia vyr. skaučių Židinyje Vilija ir LMK Federacijos New Yorko klubas.

LB Woodhaveno apylinkės susirinkimas šaukiamas sekmadienį, kovo 4, 4:30 val. Baltijos restorane, 86-21 114 St., Richmond Hill. Kviečiami atsilankyti ir kitų apylinkių nariai, kuriems rūpi lietuviška bendruomeninė veikla. Bus ir meninė dalis.

Solisčių koncerte iš Lietuvos girdėsime dainuojant solistes: Ireną Brazauskienę, Aldoną Kisieliene, Sigutę Trimakaitę. Jom akomponuoja Audronė Kisieliūtė. Įėjimo auka 7 dol. Po koncerto kava ir pabendravimas.

Nuo a.a. Vinco Mickeliūno mirties kovo 4 sueina 10 metų. Šios sukakties prisiminimo proga mišios pranciškonų vienuolyno koplyčioje bus kovo 3, šeštadienį, 9:30 v.r. Duktė Živilė ir jos šeima kviečia bičiulius ir velionį pažinčius pasimelsti.

Broliai Aliukai, pagarsėjęs vienetas, atvyksta iš Lietuvos balandžio viduryje, jų koncertas Kultūros Židinyje bus balandžio 21 d.

Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, per Laisvės Žiburio radiją vasario 25 kalbėjo Kultūros Židinio reikalais ir dėstė pranciškonų mintis, kurios buvo paskelbtos *Darbininke*. Pranciškonų vadovybė ragina dabartinę Kultūros Židinio administraciją sukurti ir surasti būdų jį išlaikyti, kad jis tarnautų lietuviškai visuomenei. Tai dabartinės administracijos rūpesčiai, kad ji neatidėliodama veiktų.

Lietuvos vyčių 41 kuopos, Brooklyn, N.Y., metiniai šv. Kazimiero pusryčiai įvyks sekmadienį, kovo 4. Po 11 val. sumos Apreiškimo parapijos bažnyčioje, pusryčiai įvyks Baltijos restorane, Richmond Hill, N.Y. Kuopai pirmininkauja Bill Kumeta.

Šv. Kazimiero šventė Apreiškimo parapijos bažnyčioje bus iškilmingai atšvęsta kovo 4, sekmadienį, per 11 val. mišias, kurias aukos ir pamokslą pasakys kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvių Religinės Šalpos vadovas. Koncelebruos lietuvių pranciškonų vienuolyno viršininkas ir šeštadieninės mokyklos kapelionas Tėv. Antanas Prakapas, OFM. Giedos parapijos choras, diriguojant Viliamui Kučinskui, akomponuojant naujai parapijos vargonininkei p. Bukauskienei. Organizacijos, ypač jaunimo, kviečiamos dalyvauti su veliauvomis.

Our Sunday Visitor vasario 18 įsidėjo straipsnį apie Vatikano paruošto naujo katekizmo projektą. Straipsnyje cituojami keturi ekspertai teologai, jų tarpe ir kun. Petras Stravinskas, Šv. Jono universiteto profesorius. Visi pasisako savo įvairias nuomones.

Lietuva televizijoje praeitą šeštadienį ir sekmadienį buvo labai plačiai minima, nes Lietuvoje šeštadienį vyko laisvi rinkimai, kuriuos pralaimėjo komunistai, iki šiol diktatūrinio būdu valdę kraštą. Tai ir sutraukė užsienio žurnalistus, televizijos reporterius. Sekmadienį beveik visuose kanaluose buvo kartojama ir kartojama žinios iš Lietuvos.

Spauda iš Lietuvos vis greičiau pasiekia Ameriką. Ateina dienraščiai net savaitės senumo. Ateina ir kiti laikraščiai. Gal tų laikraščių kiek ir per daug, bet taip yra — po tiek draudimo metų žmonės nori atsigauti, turėti savo didelę laisvą spaudą. Net ir komunistų partijos leidžiama spauda yra labai įdomi, iškelia gyvenimo negeroves, rašo prieš stalinistus, pasidavėlius partiečius, kurie matė tik savo reikalus, tik išskaičiavimą, Lietuvos gerbuvium nesirūpino.

Kun. Vytautas Piktorna, ilgametis buvusios Angelių Karalienės parapijos vikaras Brooklyne, dabar gyvenąs Singer Island, Florida, ir ten aptarnaująs lietuvius, vasario 25 atšventė 75 metų sukaktį. Jis gimęs 1915 vasario 25 Kelmėje. Ten pradėjo mokytis, baigė Šiaulių gimnaziją, Kauno kunigų seminariją, į kunigus išventintas 1939 birželio 3. Kapelionavo Lietuvoje, plačiai reikišėsi jaunimo organizacijose Vokietijoje. Atvykęs į Ameriką, įsitvirtino Brooklyne. Nacių laikais jis buvo patekęs į garsųjį Dachau lagerį, bet išliko gyvas. Sukaktuvininkas turi polėkį rašyti pamokslus. Jo pamaldos visada pasižymi aukšto lygio pamokslais, kuriems panaudoja aktualesnį, naujausią medžiagą. Pamokslų yra išleides bent kelias knygas. bendradarbiauja lietuviškoje spaudoje, daugiausia rašydamas religiniais klausimais. Ilgiausių metų sukaktuvininkui. Skleisk visada tvirtą Dievo žodį, klystantiems kelią nurodyk, šviesk į mūsų epochą ir ją sušildyk didžiaja krikščioniška meile!

Kaziuko mugė, rengiama New Yorko skautų, bus kovo 11 Kultūros Židinyje. Ji prasidės mišiomis 12 val. Po mišių tuoj bus ir mugės atidarymas.

Lietuvos vyčių 12 kuopos, Manhattan, New York, metiniai šv. Kazimiero pusryčiai įvyks sekmadienį, kovo 4, Aušros Vartų parapijoje. Po 11 val. sumos, kurias aukos nesenai išventintas kunigas Matas Yatkaukas, pusryčiai bus parapijos salėje. Programoje — Bill Kumeto susukta vaizdajuostė "Lietuvos Vyčių seimas — Chicago 1989". Kuopos pirmininkas Edmundas Burbas Cook ir nariai visus kviečia dalyvauti. Auka 10 dol.

Lietuvos vyčių Vidurinio Atlanto apskrities metiniai šv. Kazimiero pusryčiai ir susirinkimas įvyks Švč. Trejybės parapijoje, Newark N.J., sekmadienį, kovo 11. Šeiminkai — Lietuvos vyčių 29 kuopa. Apskrities pirmininkas yra Jonas Adomėnas.

PAPILDOME PRAEITĄ VEDAMĄJĮ

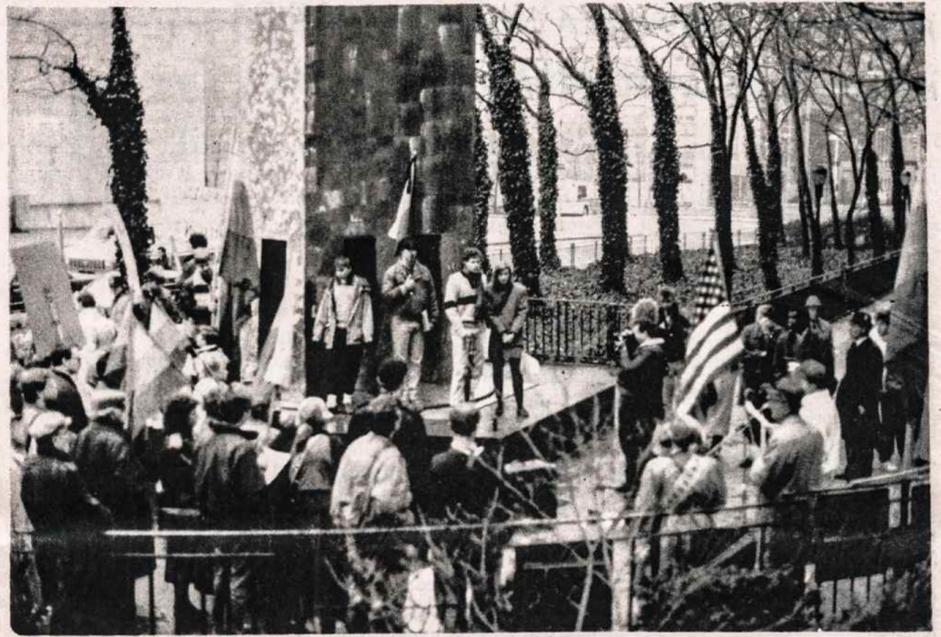
Darbininko 8 numeryje, vasario 23 d., iškėlė mintį, kad, atstatant Lietuvos nepriklausomybę, didelis vaidmuo teks Amerikos lietuviams — reikės planingai ir ištvėringai remti jos atstatymo darbus, jos ekonominį ir kultūrinį vystymąsi. Su-

Ieškoma vedusi pora namų priežiūrai. Žmona prižiūrėtų vaiką ir dirbtų namų priežiūros darbus. Vyras gali dirbti bet kur kitur, darbuotis sode ir kitus namų ruošos darbus savaitgaliais. Būtina truputį kalbėti angliškai. Gražus 4 kambarių butas. Mokamas ir mažas atlyginimas. Tel.: (718) 647 - 4967.

Darbininko prenumeratoriams, dar iki šiol neatsilygynusiems už 1989 metų laikraščio siuntimą, išsiųsti raginimai atsilyginti. Metinė prenumerata ir kitiems metams lieka tik 20 dol. Laukiama bent 5 dol. auką už kalendorių. 1990 metais *Darbininkas* minės 75 metų sukaktį. Skaitytojai raginami prisidėti prie jubiliejinių metų šventimo savo auka. Geradariai, paaukoję vieną dolerį už kiekvienus metus, bus laikomi garbės prenumeratoriais. Priimamos ir kitos aukos.

ATTENTION: EARN MONEY READING BOOKS: \$32,000/year income potential. Details. 1-602-838-8885, Ext. Bk 6057.

ATTENTION - HIRING: Government jobs — your area. Many immediate openings without waiting list or test. \$17,840 - \$69,485. Call 1 - 602 - 838 - 8885. Ext. R 6057.

Vasario 16 proga New Yorko mieste, priešais Jungtines Tautas, surengtų demonstracijų vaizdas. Nuotr. Tado Klimo

“OKTAVA” ATSIŠVEIKINO SU K. ŽIDINIU IR AMERIKA

Naujųjų metų išvakarėse atvykusi Oktava į Ameriką, savo koncertus pradėjo kaip tik K. Židinyje — čia grojo N. Metų sutikimui. Apkelivusi didžiulias lietuviškas kolonijas, dabar grįžo atsišveikinimo koncertui, kuris buvo vasario 17, šeštadienį.

Apie Oktavą daug jau prirašyta, senokai, prieš kokia 15 metų išleista ir jų plokštelė (išleista prof. J. Stuko rūpesčiu).

Tai yra estradinės muzikos vienetas. Jo stilius roko muzika, kurią jie patys kuria, interpretuoja, daug ką pakeisdami, suliečiuojant. Tai nėra kraštutinis šios modernios muzikos stilius, daugiau nuosaukus, dar neišsivystęs į trenkiantį, šaukiantį, klykiantį besiblaškantį roko stilių. Bet visa tai — yra dabarties estradinė muzika ir dainos.

Šiame koncerte jie atliko apie 30 dainų. Tai yra didelis krūvis, juoba, kad kitos dainos gana il-

gos. Šis muzikos stilius mėgsta pakartojimus, vis grįžta ir grįžta ir dainuoja refrenus.

Tos muzikos jau neišbrauksime. Tai yra šio laiko stilius, toks jaunimo pasisakymas. Ir gerai, kad ansamblis pavažinėjo po Ameriką, kur šis stilius išsivystė ir dar vystosi. Pažinti iš pirmųjų šaltinių. Dabar tik vadovai turės padirbėti ir ieškoti naujų savitų formų. Kurkite savitai, kaip išmanote, pasikalbėkite savo tarpe, išryškinkite vedamąsias idėjas. Daugiau suglauskite savo mintis, jų išraiškai duokite poetiškesnį drabužį. Tos muzikos reikia, tai geriau bus sukurti patiems lietuviams, ne importuoti.

Meno vadovu yra Mindaugas

Tamošiūnas, jis drauge ir šios muzikos kompozitorius. Toliau jie taip rikiuojasi: Dainius Paulauskas — klavišai, Laimutė Tamošiūnienė — klavišai, Vytautas Mockūnas — saksofonas, Skirmantas Sasnauskas — trombonas, Gintaras Šulinskas — gitara, Eugenijus Kanevičius — bosinė gitara, Liudas Vaštokas — mušamieji instrumentai, Žilvinas Bubelis — solistas, Liutauras Čepreckas — solistas, Erika Meškauskaitė — šokėja, Lietuvos Miss Gracija, Virgilijus Vaitkus — garso derintojas.

Abu solistai skirtingi. Žilvinas Bubelis turi šiltesnį, jaukesnį balsą, labiau prieina prie klausytojų. Liutauras Čepreckas stangiasi būti garsus, tada apkrauna visą elektronikos aparatūrą tiek, kad nebesupranti dainos teksto. (p. j.)

Lietuvių Bendruomenės Woodhaveno apylinkės SUSIRINKIMAS

bus kovo 4, sekmadienį, 4:30 v. popiet
Baltijos restorane,
86-21 114 Street, Richmond Hill, N.Y.

Bus valdybos rinkimai ir įdomi meninė programa

Kviečiami atsilankyti ir kitų LB apylinkių lietuvių, kuriems rūpi, kaip pagyvinti LB veiklą.

Rengia ir visus atsilankyti kviečia

LB WOODHAVENO APYLINKĖS VALDYBA

New Yorko skautai ir skautės kviečia Jus į

Kaziuko mugė

KOVO 11 D., 12 VAL., KULTŪROS ŽIDINYJE, BROOKLYNE

- Lietuviškų rankdarbių stalas
- Įvairios loterijos
- Filmai iš Lietuvos
- Viešnieks iš Bostono (R. Petrutienė ir G. Treinienė) su savo rankdarbiais
- Vaikams pramogos ir žaidimai
- Kiti užsiėmimai
- Lietuviški pietūs
- Kavinė ir tortai

“BALTIJA”

Vienintelis lietuviškas restoranas New Yorke

JAU VEIKIA

Elegantiškoj aplinkoj patarnaujami priešpiečiai (lunch) ir pietūs (diners).

Atidarytas visomis dienomis, išskyrus pirmadienius nuo 11:30 v. ryto iki 9 v. v. Sekmadieniais pietūs su šampanu — Sunday Champagne Brunch — nuo 11:30 ryto iki 4 val. popiet.

Mėsos ir grybų koldūnai ir panašūs patiekalai, paruošti išsinešimui.

Rezervacijoms skambinti: 718 846 - 5900

Adresas: 86-21 114 Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Mašinos statomos kieme.

VISI MALONIAI KVIEČIAMSI ATILANKYTI!

Kelionė į Šventąją Žemę, kurią organizuoja Toronto Prisiškėlimo parapija, įvyks š. m. gegužės 7 - 21 dienomis

KELIONĖ PRASIDĖS IŠ TORONTO
Lėktuvais nusileis Montrealyje ir New Yorke
paimti keleivius.

KELIONĖS KAINA, į kurią įeina transportacija, 3 valgiai per dieną, pirmos klasės viešbutis (po du kambariye) ir rankpinigiai už patarnavimus — 2880 kanadiškų dol., apie 2300 amerikoniškų dol.

Daugiau informacijų suteikia
Prisiškėlimo parapija Toronte:
1011 College St. Toronto, Ont. M6H 1A8 Canada
Tel. 416 533 - 0621

1990 m. kovo 3 d., šeštadienį, 7 v.v.

Kultūros Židinyje
341 Highland Blvd., Brooklyne

SOLISČIŲ IŠ LIETUVOS KONCERTAS

Dainuoja: Irena Brazauskienė
Aldona Kisieliene
Sigutė Trimakienė

Akomponuoja: Audra Kisieliūtė

Įėjimas 7 dol.

Po koncerto kava ir pabendravimas

Koncertą rengia ir visus atsilankyti kviečia

LMK FEDERACIJOS NEW YORKO KLUBAS
NY VYR. SKAUČIŲ ŽIDINYS VILIJ